

Uitvoeringsprogramma

2025 en 2026

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Uitvoeringsprogramma BERGEIJK	7
2.1 Programmaplan BERGEIJKENERGY	7
2.2 Samenvatting resultaten 2024	7
2.3 Klimaatmonitor	11
2.4 Begroting	17
3. Conclusie	21
4. Stand van zaken uitvoeringsprogramma BERGEIJKENERGY 2024	22
5. Uitvoeringsprogramma BERGEIJKENERGY 2025-2026	25
6. Bijlage 1: Stand van zaken per project	28
1. Duurzaam Gebouwde omgeving	28
a. Woningen	28
b. Duurzame gebouwen gemeente (Publieke dienstverlening)	37
2. Duurzaam Werken	40
3. Duurzame Mobiliteit	43
4. Duurzame gemeente	47
5. Hernieuwbare energie	50
6. Klimaatadaptatie	53
7. Bijlage 2: Uitgebreide informatie ontwikkelingen op landelijk, provinciaal en regionaal niveau	55

1. Inleiding

Klimaatverandering raakt steeds meer mensen, ook in Bergeijk. We hebben te maken met een hogere gemiddelde temperatuur en meer extreem weer. We hebben last van meer hete dagen en daarnaast meer hevige neerslag in korte tijd. Inwoners maken zich zorgen over stijgende energierekeningen en we willen minder afhankelijk zijn van de levering van gas uit het buitenland. Tegelijkertijd hebben bedrijven en soms ook inwoners te maken met netcongestie waardoor aan- en afvoer van elektriciteit belemmerd wordt.

Om verdere opwarming van de aarde en gevolgen daarvan te voorkomen, is het nodig de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen, te besparen op het energieverbruik en meer duurzame energie op te wekken. De rijksoverheid, provincie en andere regionale samenwerkingen stellen hier beleid voor op. Gemeentes geven hier op hun eigen manier uitvoering aan, met de middelen die daarvoor beschikbaar gesteld worden. Figuur 1 geeft een overzicht van de verschillende beleidsstukken en ontwikkelingen die belangrijk zijn of gevolgen hebben voor de gemeente Bergeijk. Bovendien worden verschillende samenwerkingsverbanden weergegeven. Uitgebreidere informatie is te vinden in Bijlage 2.

De gemeente Bergeijk heeft de doelstelling om in 2030 energieneutraal te zijn en daarmee de uitstoot van CO₂ te reduceren. Daarnaast is de hoofdstrategie van de Transitievisie Warmte (TVW) van Bergeijk het inzetten op het “klaar-voor-aardgasvrij” maken van de bestaande bouw tot 2030. Dat betekent dat woningen en gebouwen nog wel gebruik maken van aardgas maar dat deze met duurzame maatregelen gereed worden gemaakt om in de toekomst van het aardgas af te gaan.

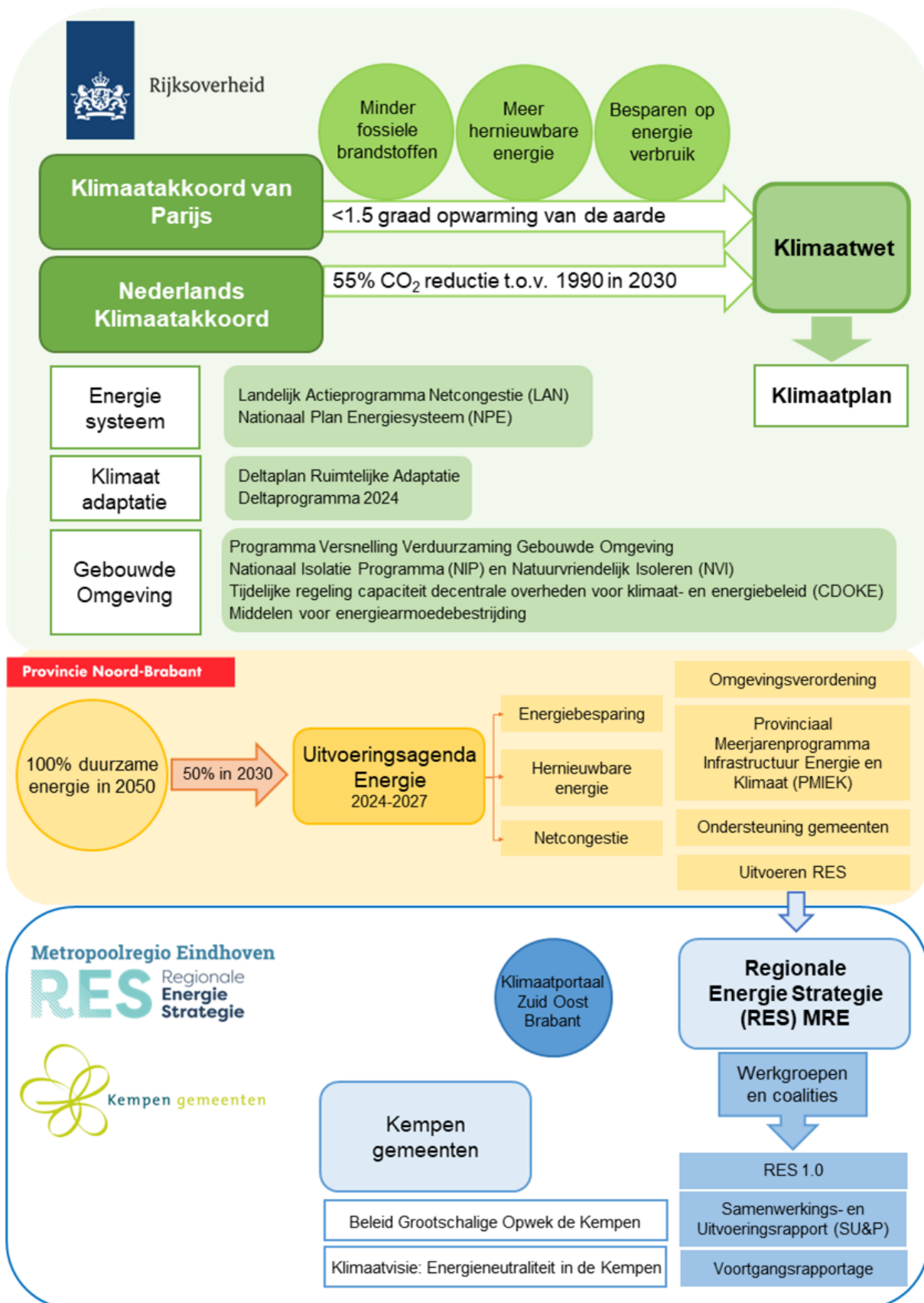
Het programma BERgeijkENERGY geeft inzicht in hoe we dat de komende jaren willen bereiken. Het programma omvat een groot aantal projecten.

We stellen het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY elke twee jaar op en leggen dat voor aan de gemeenteraad. We doen dit op basis van de ervaringen van afgelopen jaar en ontwikkelingen die plaatsvinden op het gebied van de energietransitie. Ontwikkelingen in het beleid van het Rijk, de provincie en de regio hebben ook effect op het uitvoeringsprogramma. Hierdoor vormen zich nieuwe projecten. De projecten worden uitgewerkt, beoordeeld en opgenomen in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.

In november 2023 is het uitvoeringsprogramma voor 2024 vastgesteld. Zoals in het programmaplan BERgeijkENERGY is vastgelegd, wordt de gemeenteraad aan het eind van 2024 geïnformeerd over de resultaten tot nu toe en wordt het nieuwe uitvoeringsprogramma voor de jaren 2025 en 2026 vastgesteld.

In het onderliggende document vindt u:

- De stand van zaken van de projecten zoals voorgesteld in het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2024. Het meetpunt van deze stand van zaken ligt op 1 september 2024.
- De cijfers uit de Klimaatmonitor 2022. De Klimaatmonitor geeft ons inzicht in het energieverbruik, de opwek van hernieuwbare energie en de (reductie in) uitstoot van CO₂ van de gemeente Bergeijk.
- Het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2025 en 2026.

Figuur 1: Overzicht beleidsstukken en ontwikkelingen op nationaal, provinciaal en regionaal niveau

2. Uitvoeringsprogramma Bergeijk

De gemeente Bergeijk heeft de doelstelling om in 2030 energieneutraal te zijn en daarmee de uitstoot van CO₂ te reduceren. Daarnaast is de hoofdstrategie van de Transitievisie Warmte (TVW) van Bergeijk het inzetten op het “klaar-voor-aardgasvrij” maken van de bestaande bouw tot 2030. Dat betekent dat woningen en gebouwen nog wel gebruik maken van aardgas, maar dat deze met duurzame maatregelen gereed worden gemaakt om in de toekomst van het aardgas af te gaan.

De uitwerking van deze ambitie vertaalt zich in de eerste vastgestelde doelen voor 2030:

- Het realiseren van grootschalige opwekking van duurzame energie en daarmee ook te voldoen aan ons deel van het RES-bod.
- In 2025 heeft zo'n 70% van de woning- en gebouweigenaren in Bergeijk een idee van de stappen die zij moeten zetten om klaar-voor-aardgasvrij te worden. In 2030 is dit 95%.
- In 2030 is 50% van de woningen en gebouwen in Bergeijk geïsoleerd en wordt 70% van de elektriciteitsbehoefte van de gebouwde omgeving voorzien door zonne-energie van daken.
- We beogen een betaalbare en stap-voor-stap aanpak voor inwoners en ondernemers om hun woningen en gebouwen te verduurzamen.

Het programma BERgeijkENERGY geeft inzicht in hoe we deze doelen in de komende jaren willen bereiken. Het programma omvat een groot aantal projecten. Elke twee jaar evalueren we het uitvoeringsprogramma en stellen we een nieuw BERgeijkENERGY programma op. Die wordt voor vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd.

2.1 Programmaplan BERgeijkENERGY

In 2018 is het eerste programmaplan BERgeijkENERGY vastgesteld. Het BERgeijkENERGY- programma richt zich op energietransitie en hoe Bergeijk invulling gaat geven aan het bereiken van energieneutraliteit in 2030. Bij de energietransitie gaat het om klimaatmitigatie (klimaatverandering voorkomen).

Tot 2023 werd jaarlijks een nieuw programmaplan BERgeijkENERGY voorgelegd aan de raad. In november 2023 heeft de gemeenteraad het uitvoeringsprogramma voor 2024 vastgesteld en ingestemd met het opstellen van een tweejaarlijks programma vanaf 2024. Eind 2024 rapporteren we over de resultaten tot dan toe en stellen we een nieuw uitvoeringsprogramma voor 2025 en 2026 op.

BERgeijkENERGY is opgedeeld in 6 thema's. Klimaatmitigatie is onderverdeeld in 5 thema's en Klimaatadaptatie is het zesde thema. Het thema Klimaatadaptatie omvat de uitwerking van de speerpunten die zijn opgenomen in de “Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda” zoals die in september 2021 door de raad is aangenomen.

1. duurzaam gebouwde omgeving,
2. duurzaam werken,
3. duurzame mobiliteit,
4. duurzame gemeente,
5. hernieuwbare energie,
6. klimaatadaptatie

2.2 Samenvatting resultaten 2024

De uitgebreide stand van zaken over de projecten die onder verschillende thema's vallen vindt u in Bijlage 1: 'Stand van zaken per project'. Hieronder zijn de resultaten van de projecten tot 1 september 2024 schematisch weergegeven per onderwerp.

Uitvoeringsprogramma BERGEIJKENERGY - Werken aan een duurzaam Bergeijk – Resultaten 2024

ENERGIETRANSITIE		Van 1 september 2023 - 1 september 2024
→ WONEN		
Inwoners	Subsidie isolerende maatregelen	→ 2023: 168 aanvragen → 2024 t/m 1 sept: 58 aanvragen
	Subsidie energie-opwekkende maatregelen	→ 2023: 170 aanvragen → 2024 t/m 1 sept: 87 aanvragen
	Communicatie	→ Inzet van begrijpelijke, laagdrempelige en toegankelijke communicatie. Gericht op samen doen en gerelateerd aan onze projecten. Met partners als KempenEnergie en andere organisaties, enthousiaste inwoners en andere beleidsvelden, de gemeente geeft het goede voorbeeld.
	Duurzame Huizenroute	→ Deelname aan duurzame “open” huizen route
	Groene zone isoleren (i.s.m. MRE)	→ Aanbesteding afgerond. Start op 10 okt 2024
	Groene zone zonnepanelen (i.s.m. MRE)	→ Voorbereiden aanbesteding De Groene Zone Zonnepanelen
	Energiearmoede	→ Inkoop 30 “Gezond en energiezuinig wonen” scans bij Kempen Duurzaam → Extra korting isolatie maatregelen binnen project De Groene Zone Isoleren voor adressen met energietoeslag → Start Pilot: Inzet dorpsondersteuners 't Hof en Luyksgestel voor bestrijding energiearmoede.
	Soortenmanagementplan	→ Starten aanbesteding → Voorbereiding 10 locaties kraamkasten voor vleermuizen compensatieregeling Natuurvriendelijk isoleren
KempenEnergie (alle inwoners)	EnergieLoket, informatiebijeenkomsten, (online) EnergieWorkshops	→ Adviseren, informeren en stimuleren van inwoners, 160 bezoekers energieloket, 300 deelnemers webinars
	EnergieScans	→ Aanbieden van “Gezond en energiezuinig wonen” scans → Energiescans voor leden
	Communicatie	→ Tweewekelijkse publicaties in de regionale huis-aan-huisbladen, maandelijkse nieuwsbrieven, blogs en vlogs op de website. → Deelname aan jaarmarkten en beurzen door KempenEnergie.

ENERGIETRANSITIE

Van 1 september 2023 - 1 september 2024

WERKEN EN MOBILITEIT

Inwoners	Band op spanning	→ 94 auto's deelgenomen aan de actie. Waarvan 83% met onderspanning. 10 auto's vermoedelijk lekke band.
	Laadpalen	→ Plaatsen van 3 nieuwe openbare laadpalen bij publieke voorzieningen en in de openbare ruimte
	Fietsambitie en Fietscultuur	→ Realisatie Fietsverbinding Bergeijk – Stedelijk gebied, Fietspad Luyksgestel – Weebosch, Fietsverbinding Eersel – Bergeijk → Voorbereiding Fietsstraat Walik
	Ffkes meerijden i.s.m. Brainport Bereikbaar	→ De liftzuilen in Luyksgestel en de Weebosch werden gebruikt. Uit de enquête blijkt dat inwoners over het algemeen sceptisch staan tegenover het initiatief
Bedrijven	Energie hub bedrijventerrein de Waterlaat	→ Uitwerken en technisch mogelijk maken van een energie hub op bedrijventerrein de Waterlaat, geleid door het Kempisch Ondernemers Platform (KOP).
	Toezicht energiebesparing bedrijven (i.s.m. ODZOB)	→ Controle en handhaving op de energiebesparingsplicht bij 36 bedrijven.
	Toezicht label C kantoorgebouwen (i.s.m. ODZOB)	→ Controleren en handhaven 19 kantoren, alle kantoren voldoen nu aan de wetgeving.

ENERGIETRANSITIE

Van 1 september 2023 - 1 september 2024

GEMEENTE

LED openbare verlichting	→ 800 armaturen vervangen naar LED-verlichting (91%)
Gemeentelijke gebouwen	→ Verduurzamen gemeentelijke gebouwen o.a. Get Praut (zonnepanelen), De Drie Eiken (warmtepomp), De Hunnebergen (energieopslagsysteem) VV Riethoven (cv installatie)
Gemeentelijke gebouwen Van het gas af	→ Start verduurzamen van 12 buitensportaccommodaties (voetbal, tennis, korfbal). 11 gebouwen verduurzamen en 1 gebouw nieuwbouw
Grootschalige opwek zonne- en windenergie	→ Procesevaluatie uitgevoerd door onafhankelijk extern onderzoeksbureau
Metropoolregio Eindhoven m.b.t. RES (Regionale Energie Strategie)	→ Actieve rol in uitvoering
Uitbreiding Elektriciteitsnet	→ Betrokkenheid bij netuitbreiding hoogspanningsverbinding tussen stations Eindhoven Zuid en Hapert → Betrokkenheid bij UTEB (Uitvoeringsprogramma Toekomstbestendig Elektriciteitsnet Brainport) voor versnelde realisatie middenspanningsnet

→ Betrokkenheid bij Buurtaanpak Enexis voor versnelde uitbreiding laagspanningsnet

Van 1 september 2023 - 1 september 2024

KLIMAATADAPTATIE

Groen	BErgeijkGREEN Aanmoedigingsprijs	→ Tussen 2016-2024: 44 aanmeldingen -> 28 ideeën prijs ontvangen. → In 2024 geen BErgeijkGreen Prijs, stond gepland voor 2025. → In 2024 gestart met opstellen van projectsubsidie ter verbetering BErgeijkGreen prijs in 2025.
	Inwoners bij wateradaptatie betrekken	→ Deelname aan Steenbreek en ondersteunen inwoners bij eigen initiatieven o.a. onderhoud boomspiegels
	Inwoners aan zet	→ Opleiden 2 tuincoaches en inzetten voor gratis advies inwoners
Water	Regentonnenactie	→ 490 regentonnen met afkoppelsessies voor Luyksgestel en Bergeijk.

2.3 Klimaatmonitor

De effecten van de projecten en activiteiten die we ondernemen zijn uit te drukken in een vermindering van CO₂ uitstoot, energieverbruik, energieopwekking en verbeterde isolatie van de woningvoorraad. Deze cijfers worden gepresenteerd in de Klimaatmonitor. De gegevens van de Klimaatmonitor komen van verschillende bronnen met variërende doorlooptijden totdat deze openbaar gemaakt worden op dit portal. Daarom worden medio 2024, ten tijde van het opstellen van dit verslag, de gegevens tot en met 2022 gepresenteerd. Een uitzondering daarop zijn de volgende cijfers:

- Opgewekte zonne-energie, die worden gepresenteerd tot en met 2023.
- Energielabels, die worden gepresenteerd tot en met 2023
- Woningvoorraad, die wordt gepresenteerd tot en met 2023

De trends in het energieverbruik van Bergeijk worden weergegeven in TJ (terajoule), een maat voor energie die het mogelijk maakt verschillende energiedragers als aardgas, elektriciteit, warmte en voertuigbrandstoffen bij elkaar op te tellen en te vergelijken.

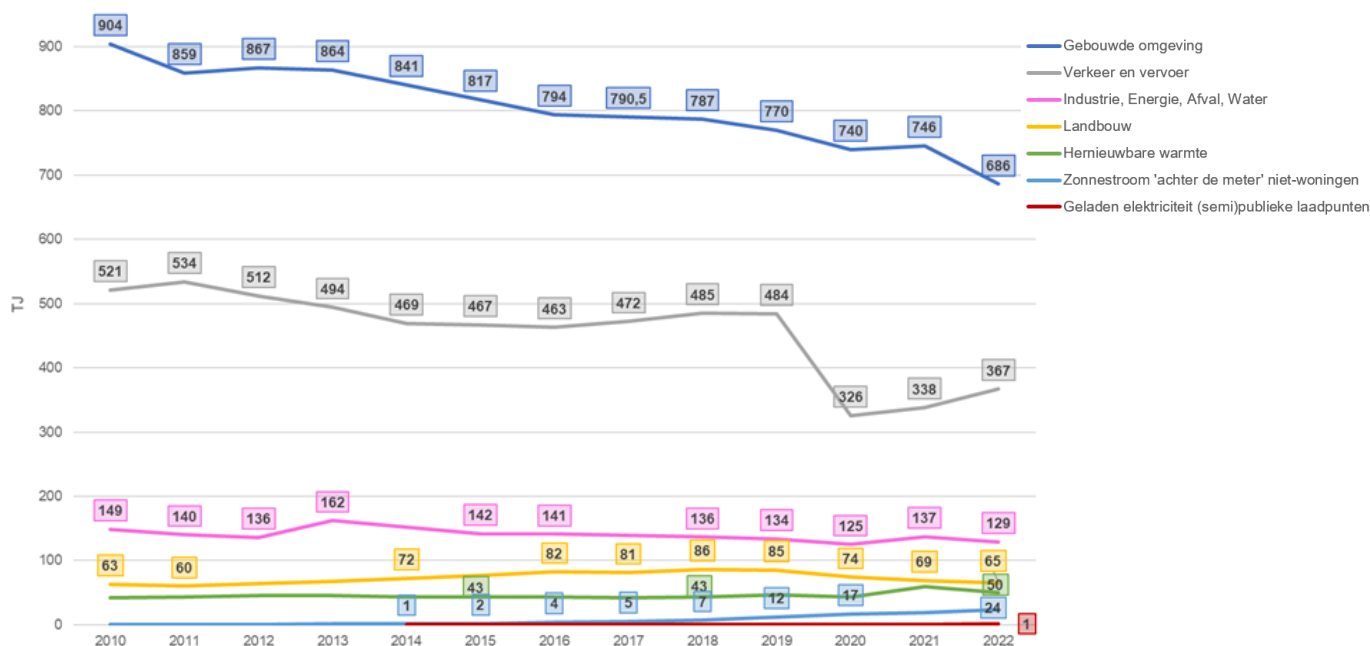
In Bijlage 1 in de lijst van projecten die binnen het programmaplan BERgeijkENERGY worden uitgevoerd is een inschatting gemaakt wat ieder project oplevert aan vermindering van de CO₂ uitstoot. Na uitvoering wordt dit uiteindelijk zichtbaar in de cijfers die in de Klimaatmonitor staan. De totale CO₂ uitstoot zal door deze projecten jaarlijks dalen.

Energieverbruik

Het totaal bekend energieverbruik in Bergeijk in 2022 was 1322 TJ (tabel 1). Er is een daling te zien in het energieverbruik van 1360 TJ in 2021 naar 1322 TJ in 2022. Deze cijfers kunnen afwijken van getallen die in eerdere verslagen zijn genoemd. Gedurende het jaar krijgt de Klimaatmonitor bijgestelde gegevens door, waardoor getallen kunnen afwijken van eerdere momenten.

Energieverbruik	
Jaar	(TJ)
2018	1559
2019	1534
2020	1331
2021	1360
2022	1322

In onderstaande Grafiek 1 wordt het verbruik naar toepassing aangegeven. Sinds vorig jaar geeft men ook aan wat het verbruik van 'Geladen elektriciteit (semi)publieke laadpunten' is. Dit omvat de hoeveelheid elektriciteit die via deze laadpunten aan voertuigen wordt geleverd. Deze levering is momenteel opgenomen binnen het energieverbruik van de Gebouwde omgeving, maar moet afzonderlijk worden weergegeven omdat deze elektriciteit eigenlijk wordt verbruikt in Mobiliteit.

Bron Grafiek 1: <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/energieverbruik>

In 2020 zagen we een sterke daling in het energieverbruik. Dit had alles te maken met de coronapandemie. Na de coronapandemie herstelde de energievraag snel in 2021, maar door stijgende olieprijs begon de Energiecrisis. Door de oorlog in Oekraïne namen de energieprijzen nog sterker toe en zagen Nederlandse huishoudens een enorme stijging van de energierekening. Dit zorgde ervoor dat het energieverbruik daalde. Mede daardoor zien we ten opzichte van 2019 nog steeds een daling van het energieverbruik.

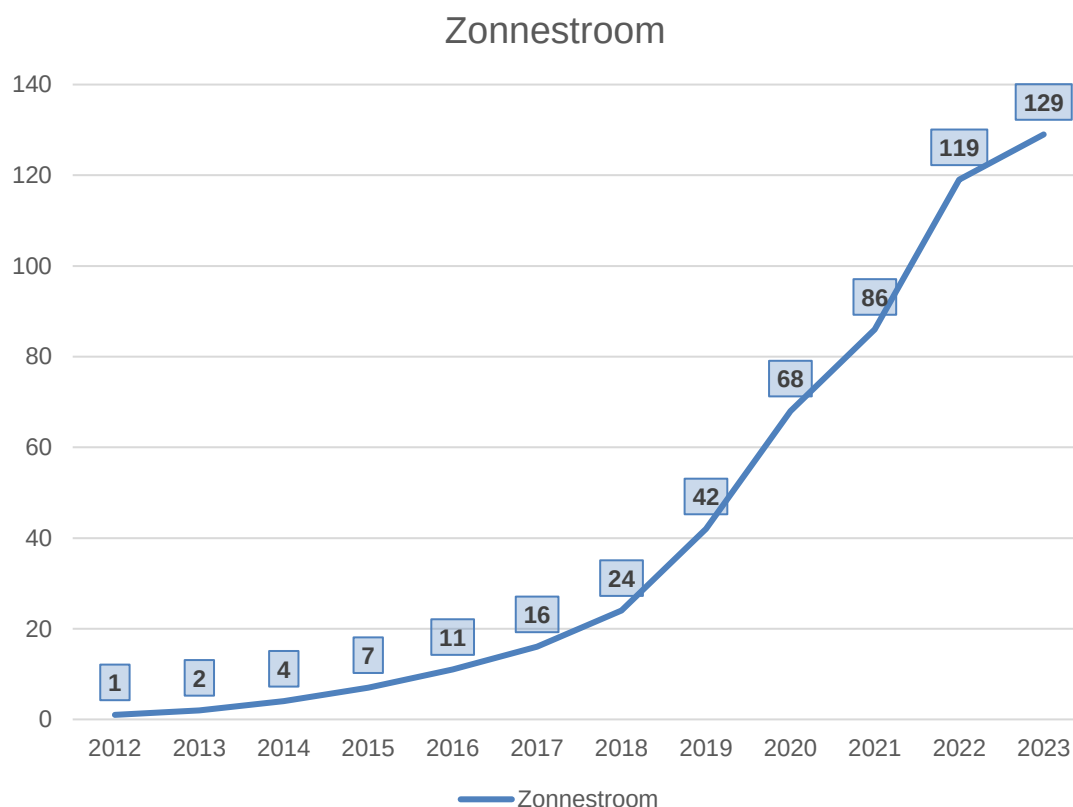
Zijn deze besparingen blijvend?

Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) hebben huishoudens in Nederland in 2022 een kwart minder gas verbruikt dan het jaar ervoor, waarvan 15% door besparingsmaatregelen. Deze vermindering is deels structureel: mensen hebben aanpassingen doorgevoerd zoals betere isolatie en efficiëntere cv-instellingen. Energiearmoede speelde ook een rol, waardoor sommige huishoudens hun thermostaat drastisch verlaagden. Deskundigen verwachten dat veel van deze besparingen blijvend zijn, zelfs als de gasprijzen dalen. Op basis van deze landelijke trend, is de verwachting dat de besparing in het energieverbruik in Bergeijk ook op de lange termijn wordt doorgezet.

Hernieuwbare Energie

Het totaal aan hernieuwbare energie is 191 TJ in 2022 (2021: 158 TJ). Hernieuwbare energie is duurzame energieopwekking voor elektriciteit, warmte en vervoer. Hernieuwbare energie wordt opgewekt met zonnepanelen, windmolens, geothermie, biogas of biomassa. De afgelopen jaren neemt het onderdeel hernieuwbare elektriciteit het sterkst toe. Dat komt door het grote aandeel zonnestroom. In totaal wordt er in 2023 129 TJ (2022: 119 TJ) aan zonnestroom opgewekt (zie Grafiek 2).

Grafiek 2: Hernieuwbare elektriciteit

Bron Grafiek 2: <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/hernieuwbare-energie-per-techniek>

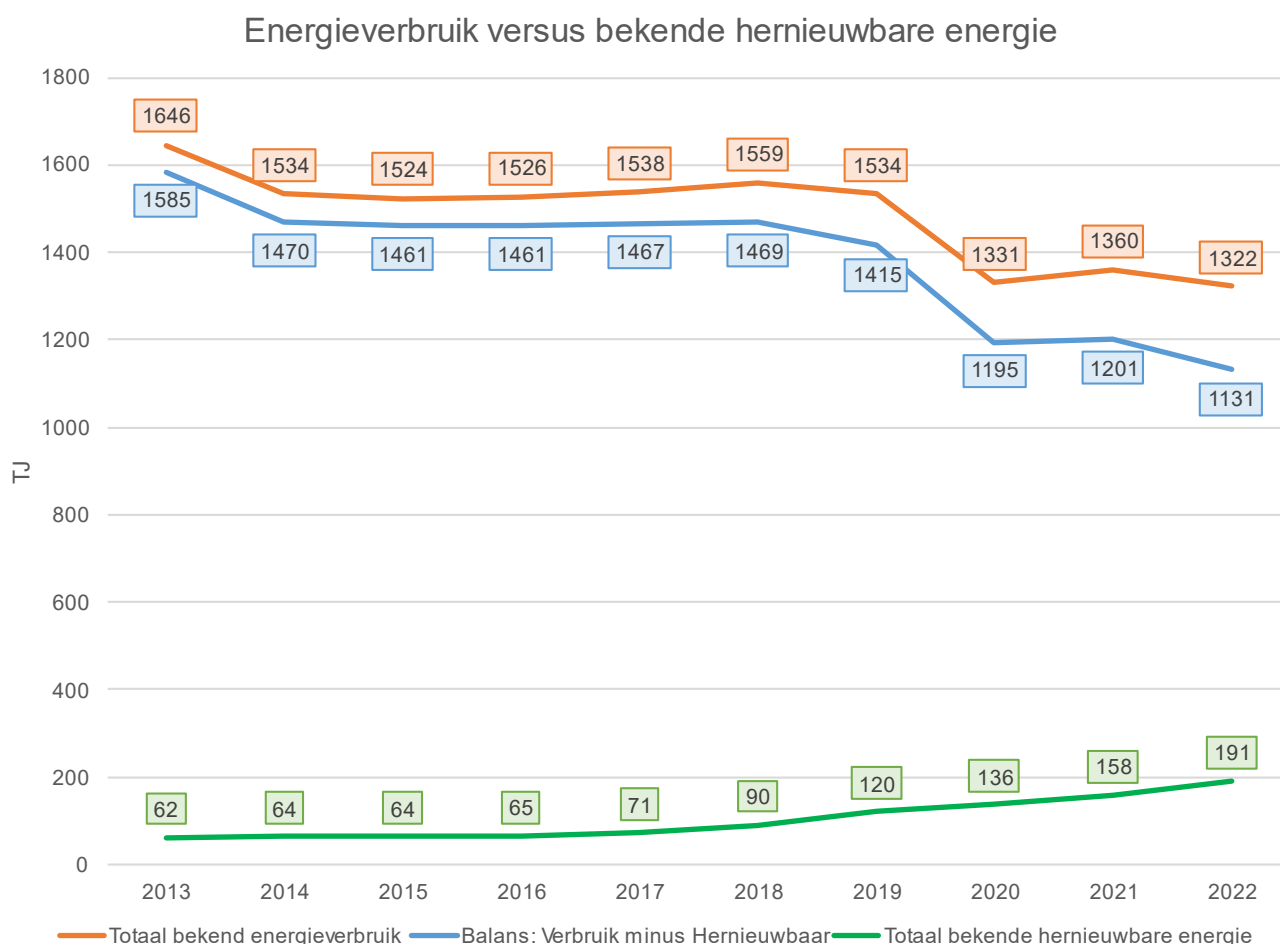
Energieneutraliteit

De toename van hernieuwbare energie draagt bij aan onze doelstelling voor energieneutraliteit. Dat wordt behaald wanneer de levering van hernieuwbare energie gelijk is aan het energieverbruik. In onderstaande grafiek (grafiek 3) is de balans tussen hernieuwbaar opgewekte energie en het energieverbruik in Bergeijk te zien. Energieneutraliteit is behaald wanneer deze balans op nul uitkomt.

Na een lichte stijging van de balans in 2021, zien we in 2022 opnieuw een daling. In 2022 is de balans 1131 TJ. Er is sprake van een aanhoudend dalende trend, die in 2022 zelfs onder het laagste punt van de afgelopen jaren zakt; gemeten in 2020.

De daling in 2022 komt door een toename van hernieuwbare energie en een afname van het energieverbruik. De toename van hernieuwbare energie heeft een direct verband met projecten die binnen het programma van BErgeijkENERGY zijn opgenomen.

Zoals eerder beschreven, wordt het energieverbruik ook beïnvloed door externe factoren die los staan van verduurzaming, zoals de energiecrisis en de coronapandemie. Een deel van de afname van het energieverbruik zal behouden blijven door verduurzaming. De kans is aanwezig dat het verbruik vanaf 2023 zal toenemen door veranderingen van de genoemde externe factoren. Daarom wordt er ook apart gekeken naar het aandeel energiebesparing afkomstig door verduurzaming van de woningvoorraad.

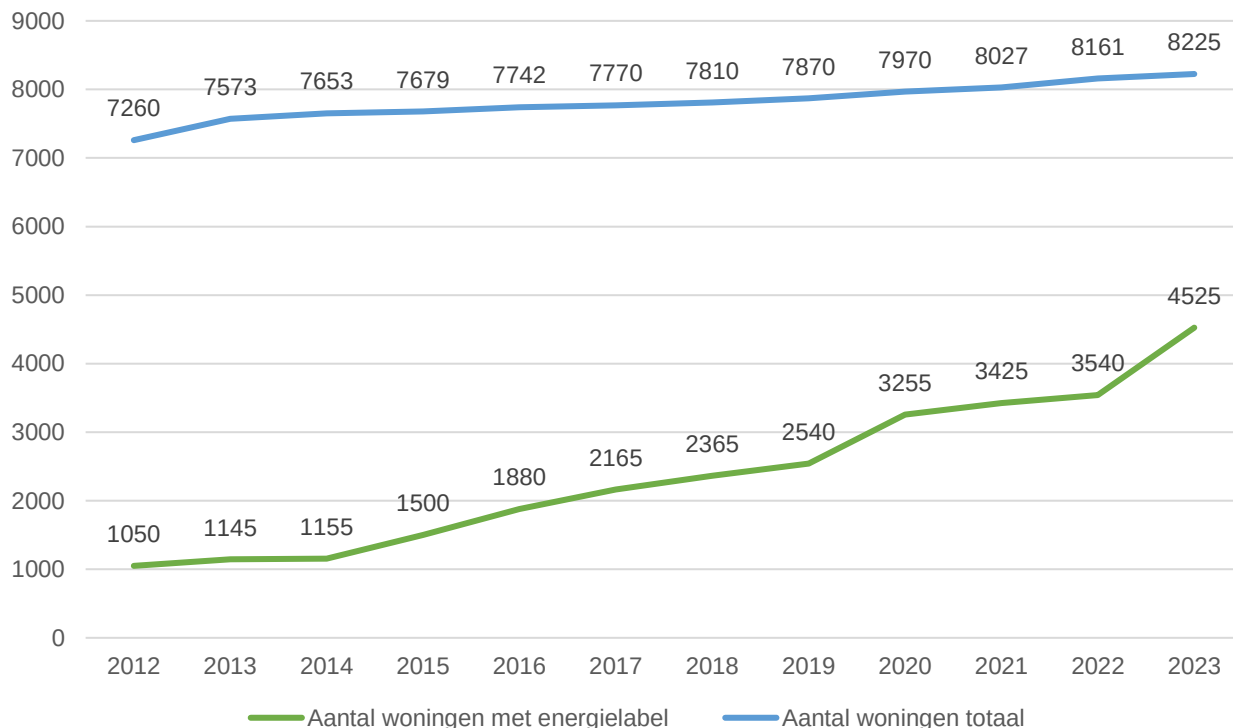
Grafiek 3: Energieneutraliteit

Bron Grafiek 3: <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/energieneutraal>

Verduurzaming woningvoorraad Bergeijk

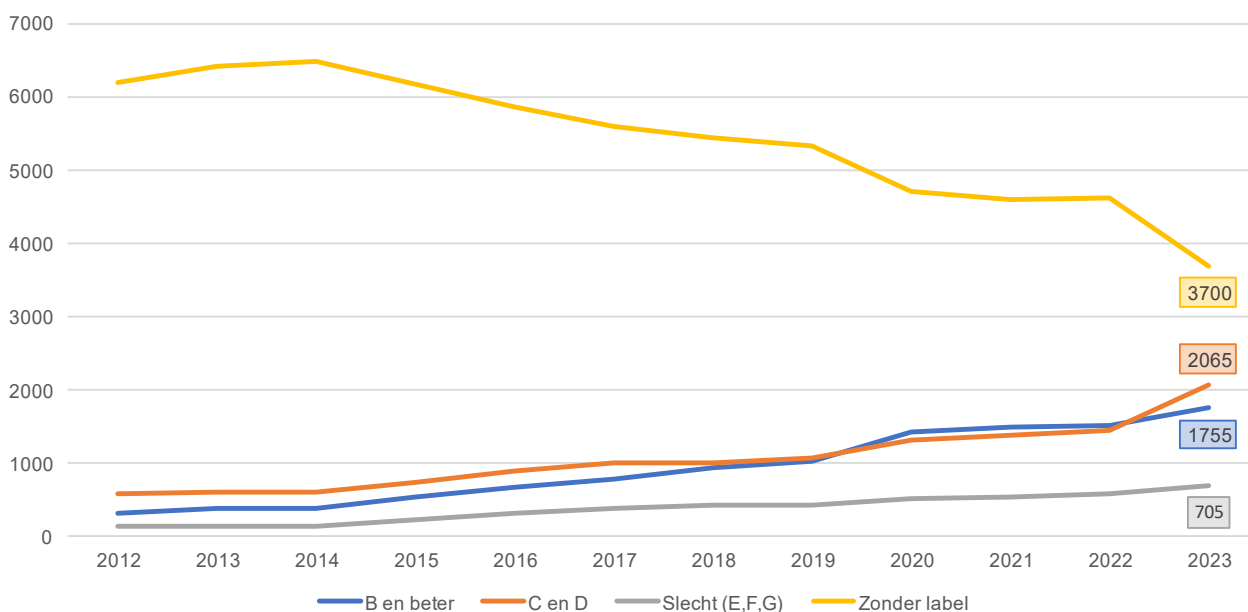
Bij de verkoop, verhuur en oplevering van woningen is sinds 2008 een geldig energielabel verplicht. Over de afgelopen jaren zien we daarom een toename van het aantal woningen dat voorzien is van een energielabel.

Aantal woningen met energielabel t.o.v. totale woningvoorraad Gemeente Bergeijk

In 2023 is 55% van de totale woningvoorraad van de gemeente Bergeijk voorzien van een geldig energielabel. Daardoor krijgen we een steeds beter beeld van het energieverbruik van de woningvoorraad. Ook maakt het beter inzichtelijk hoe woningen zijn geïsoleerd en welke wijken prioriteit moeten krijgen binnen de lokale isolatieaanpak.

Categorieën energielabels 2012- 2023

Grafiek 5: Categorieën energielabels 2012-2023

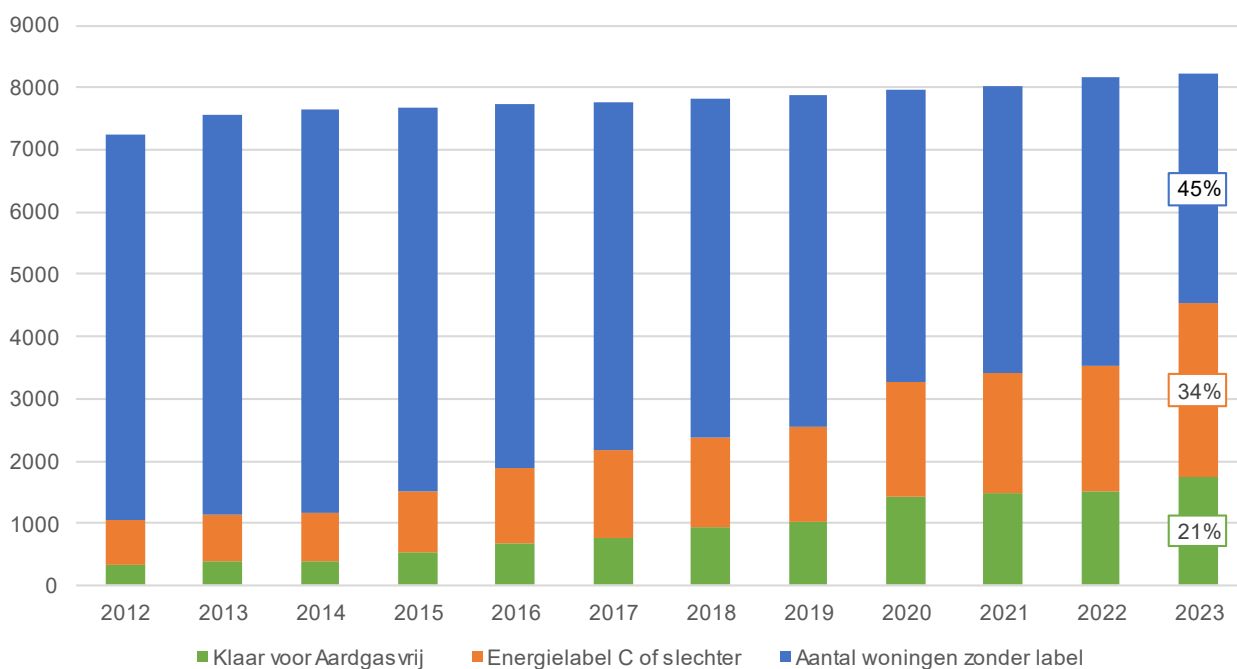
In de grafiek hierboven zijn de energielabels gecategoriseerd. Hier worden de categorieën toegelicht:

- **B en beter:** Woningen die op basis van hun lage energieverbruik over het algemeen geschikt zijn om met een warmtepomp te verwarmen en daarmee van het aardgas af zouden kunnen.
- **C en D:** Woningen die tussen de twee uitersten vallen. Zij vertegenwoordigen woningen die momenteel nog niet klaar zijn voor volledige verduurzaming, maar ook niet in de categorie met de laagste energieprestaties vallen. Deze woningen vormen een belangrijke tussenstap in de bredere strategie om de woningvoorraad in Nederland energiezuiniger te maken.
- **Slecht (E, F en G):** Woningen met een hoog energieverbruik en waar nog veel mogelijkheden liggen in het isoleren van de woning. Deze doelgroep zal ook worden benaderd met het project De Groene Zone Isoleren om deze doelgroep volledig te ontzorgen bij de isolatie aanpak van hun woning.
- **Zonder label:** Woningen waarvan nog geen energielabel bekend is.

Klaar voor aardgasvrij (Energietabel B en beter)

Woningen met een energielabel B of beter zijn, over het algemeen voldoende geïsoleerd om met een warmtepomp te verwarmen. Door dit af te zetten tegen de overige woningen krijgen we inzicht in het aandeel woningen die klaar zijn voor aardgasvrij.

Aandeel Energielabels Klaar voor Aardgasvrij (B en Beter)

Het is opvallend dat het segment 'C of slechter' in 2023 een sterkere toename doormaakt. Dat komt door een sterke groei in het aantal toegekende energielabels C en D (zie Grafiek 5). Een mogelijke oorzaak hiervoor is dat woningcorporaties en beheerders van kantoorpanden hun activiteiten zijn gaan intensiveren om de gestelde verduurzamingsdoelstelling van dat jaar te behalen.

In gemeente Bergeijk beschikt in 2023 21% van de totale woningvoorraad over een energielabel B en Beter en is daarmee te categoriseren als 'Klaar voor aardgasvrij'. Hiermee zijn we 29% verwijderd van onze doelstelling uit de Transitie Visie Warmte om in 2030 50% van de woningen en gebouwen geïsoleerd te hebben.

CO₂ uitstoot

In 2018 zijn we begonnen met het programma BERGEIJKENERGY.

Tabel 1 laat het verloop van de CO₂-uitstoot zien. Hier is te zien dat de CO₂-uitstoot in 2022 weer verder is gedaald ten opzichte van 2020, het jaar waarin de sterkste daling van CO₂-uitstoot te zien was.

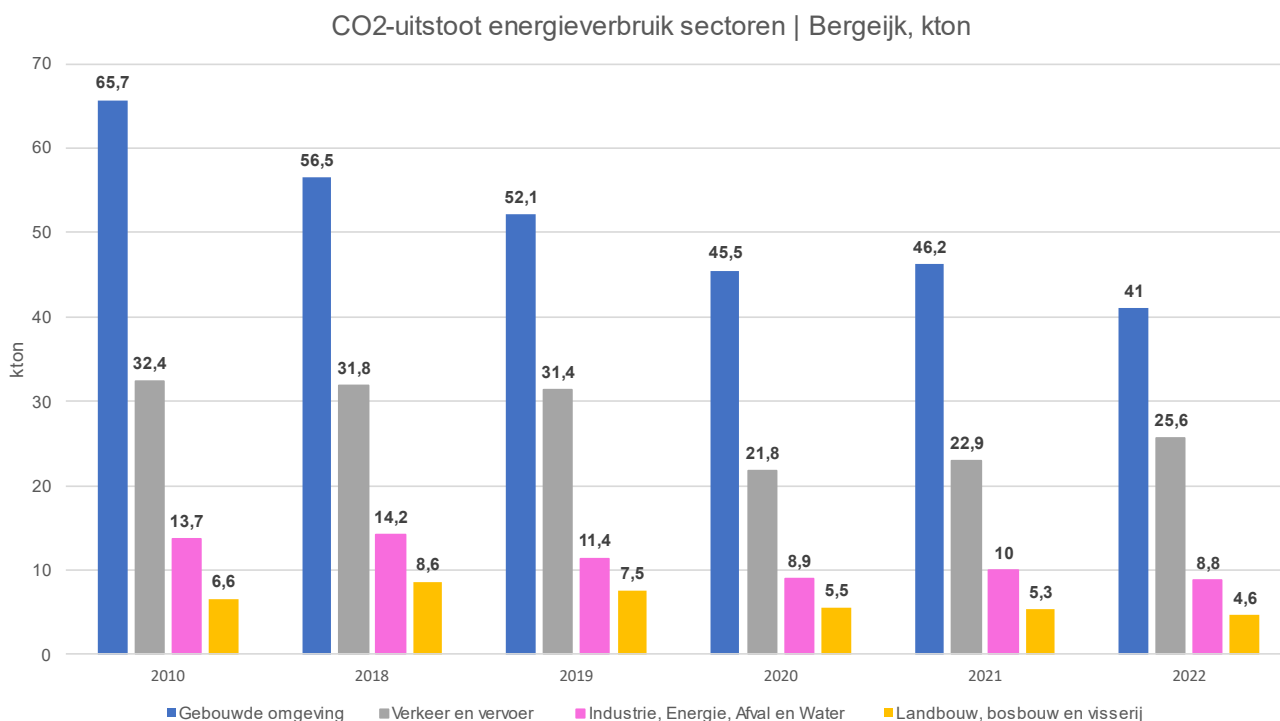
De CO₂-uitstoot is in 2022 28% gedaald ten opzichte van 2018. Grafiek 7 toont de CO₂-uitstoot per sector in Bergeijk volgens de Klimaatmonitor. In 2020 zien we een duidelijke krimp in de uitstoot, te verklaren door de coronapandemie.

In 2022 zien we voor de sector Verkeer en Vervoer een lichte toename in de uitstoot, hoewel deze nog steeds lager is dan in 2019. In de overige sectoren is er in 2022 weer een daling van de CO₂-uitstoot te zien, zelfs tot onder het niveau van 2020.

Jaar	CO ₂ uitstoot (kiloton)	% daling t.o.v. 2018
2018	111	
2019	102	8%
2020	82	26%
2021	84	24%
2022	80	28%

Tabel 2: CO₂ uitstoot Bergeijk totaal

Grafiek 7: CO₂-uitstoot per sector

Bron Grafiek 7: <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/co2-uitstoot>

2.4 Begroting

Voor de uitvoering van de projecten in 2024 hadden we vooraf een begroting gemaakt. De realisatie van een aantal projecten is echter anders gelopen dan voorzien. Hierdoor is er in totaal iets minder budget uitgegeven. Het gaat met name om projecten waarvoor we budget hadden gereserveerd voor de inhuur van capaciteit.

- Eind 2023 is besloten om met de Kempengemeenten eenzelfde systematiek te hanteren voor de waardering van hun activiteiten. Iedere gemeente draagt een bedrag van €5000 bij aan de activiteiten van KempenEnergie in de vorm van een subsidie. Deze subsidie kan niet worden ondergebracht onder de ter beschikking gestelde middelen door het Rijk. Hierdoor wordt er €5000,- uit eigen middelen gefinancierd.
- De subsidie duurzame energie wordt minder aangevraagd dan verwacht. Hierdoor zal er naar verwachting €35.000 minder uitgegeven worden.
- Voor het voorbereiden en aanbesteden van de Groene Zone Zonnepalen door de projectgroep was een budget van €15.000 begroot. Echter hiervoor blijkt €11.500 minder nodig te zijn.
- Om een extra impuls te geven aan de Groene Zone Isoleren wordt er €5000 ingezet voor extra communicatie.
- Naast het verduurzamen van Get Praut zonnepanelen en De Drie Eiken (warmtepomp) is er ook gestart met VV Riethoven. Dit wordt uitgevoerd binnen het budget.
- Het stimuleren verduurzamen bedrijven heeft geresulteerd in het oprichten van een energiehub op de Waterlaat. De realisering hiervan kan worden gefinancierd uit middelen van het Rijk. De €10.000 eigen middelen zijn hiervoor niet nodig.
- Eind 2023 bleek dat alle 19 kantoorgebouwen die onder de wetgeving vallen voor een verplicht label C hieraan te voldoen. Budget hiervoor was in 2024 niet meer nodig.

Om werk te maken van de uitvoering van het [Nederlandse Klimaatakkoord](#) heeft de Rijksoverheid in 2023 verschillende budgetten beschikbaar gesteld. Deze budgetten worden ingezet om specifieke capaciteit op Klimaatmitigatie in te huren. Middelen die ter beschikking van de gemeente Bergeijk zijn gesteld:

- Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze middelen zijn bedoeld voor het inzetten van personele capaciteit op klimaatmitigatie. Hiervoor hebben we een voorstel gemaakt om extra capaciteit op verschillende projecten in te zetten. In de begroting van het uitvoeringsprogramma 2024 is dit zichtbaar in de kolom "Dekking uit regeling extern". Deze rijksmiddelen worden ingezet t/m 2027.
- Daarnaast hebben we in het najaar 2023 een aanvraag gedaan voor middelen uit het budget van de Specifieke Uitkering (SpUk) Lokale Aanpak Isolatie. Deze middelen zijn bedoeld voor het opzetten van een eigen isolatieprogramma voor koopwoningen. Wij willen de middelen inzetten voor de deelnemers in De Groene Zone Isoleren die een woning bezitten met een label D,E,F, of G en een WOZ waarde onder de €429.300.

Op 1 september voorzien we dat er voor de uitvoering van de projecten in 2024 ongeveer € 367.500 nodig is. Dit is €63.500 minder dan we hadden begroot (€430.800).

In 2018 is de duurzaamheidsreserve vastgesteld. Deze duurzaamheidsreserve wordt jaarlijks aangevuld zodat we de projecten kunnen doorzetten. Ook in 2025-2026 zullen we budget nodig hebben om de bestaande succesvolle projecten door te zetten en te blijven uitvoeren. Daarnaast willen we ook weer een aantal nieuwe projecten opstarten. Voor de uitvoering van de bestaande en nieuwe projecten gebruiken we de middelen die we vanuit het Rijk ontvangen met daarnaast eigen middelen.

Voor de inzet van eigen middelen hebben we een budget geraamd van € 379.900 voor 2025 en € 422.400 voor 2026. In totaal gaat het om een bedrag van € 802.300.

In 2025 en 2026 willen we werken aan de volgende resultaten:

Uitvoeringsprogramma BERGEIJKENERGY - Werken aan een duurzaam Bergeijk

ENERGIETRANSITIE		2025-2026
→ WONEN		
Inwoners	Subsidie isolerende maatregelen	→ 300 aanvragen voor isolerende maatregelen
	Subsidie energie-opwekkende maatregelen	→ 100 aanvragen voor energieopwekkende maatregelen
	Communicatie	→ Inzet van begrijpelijke, laagdrempelige en toegankelijke communicatie. Gericht op samen doen en gerelateerd aan onze projecten. Met partners als KempenEnergie en andere organisaties, enthousiaste inwoners en andere beleidsvelden, de gemeente geeft het goede voorbeeld. → 2025: Meetbaar maken van de doelstelling uit de TVW: In 2025 heeft 70% van de woning- en gebouweigenaren in Bergeijk een idee van de stappen die zij moeten zetten om klaar-voor-aardgasvrij (aardgasvrij-ready) te worden
	Duurzame Huizenroute	→ Deelname aan duurzame “open” huizen route
	Groene zone isoleren (i.s.m. MRE)	→ 185 deelnemers
	Groene zone zonnepanelen (i.s.m. MRE)	→ Aanbesteding De Groene Zone Zonnepanelen. Start in 2026
	Energiearmoede	→ “Gezond en energiezuinig wonen” scans voor inwoners met energiearmoede → Samenwerking dorpsondersteuners intensiveren o.b.v. evaluatie pilot. → Extra korting isolatie maatregelen binnen project De Groene Zone Isoleren voor adressen met energietoeslag.
	Soortenmanagementplan	→ Op 10 locaties kraamkasten voor vleermuizen compensatieregeling Natuurvriendelijk isoleren → Opstellen soortenmanagementplan, aanvragen Pre-SMP bij provincie
KempenEnergie (alle inwoners)	EnergieLoket, informatiebijeenkomsten, (online) EnergieWorkshops	→ Adviseren, informeren en stimuleren van inwoners, 160 bezoekers energieloket, 300 deelnemers webinars
	EnergieScans	→ Aanbieden van Energie en Bespaar scans → Energiescans voor leden
	Communicatie	→ Tweewekelijkse publicaties in de regionale huis-aan-huisbladen, maandelijkse nieuwsbrieven, blogs en vlogs op de website. → Deelname aan jaarmarkten en beurzen door KempenEnergie.

WERKEN EN MOBILITEIT

Inwoners	Band op spanning	→ Deelname 120 automobilisten per jaar
	Laadpalen	→ Toepassen geactualiseerd beleid en meer laadvoorzieningen realiseren
	Fietsambitie en Fietscultuur	→ Uitvoering Fietsstraat Walik, Fietspad Eikestraat en Broekhovenseweg, Fietspad Walik – Steensel → Afronding F67 → Uitwerking Fietscultuur Bergeijk
	Ffkes meerijden i.s.m. Brainport Bereikbaar	→ Vervolg pilot bepalen op basis van resultaten uit enquête
Bedrijven	Energie hub bedrij- venterrein de Waterlaat	→ Ingebruikname energie hub op bedrijventerrein de Waterlaat, geleid door het Kempisch Ondernemers Platform (KOP). Maken van contractuele afspraken en groepsaansluiting afsluiten.
	Toezicht energiebe- sparing bedrijven (i.s.m. ODZOB)	→ Controle en handhaving op de energiebesparingsplicht bij bedrijven
	Stimulering verduur- zaming bedrijventerreinen (i.s.m. MRE)	→ Controleren en handhaven kantoren
	Rapportageplicht werkgebonden perso- nenmobiliteit (i.s.m. ODZOB)	→ Rapportage over werkgebonden personenmobiliteit voor de werkgevers met meer dan 100 werknemers

ENERGIETRANSITIE

2025-2026

GEMEENTE

LED openbare verlichting	→ Armaturen vervangen naar LED-verlichting op basis van projecten en reconstructies
Gemeentelijke gebouwen	→ Plan verduurzamen van de gemeenschapshuizen → Aan de slag met overig maatschappelijk vastgoed in eigendom gebruikmakend van het "Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed" van de provincie Noord-Brabant → zonnepanelen op gemeenschapshuis Terlo en buurthuis 't Sant
Gemeentelijke gebouwen Van het gas af	→ Verduurzamen van 12 buitensportaccommodaties (voetbal, tennis, korfbal). 11 gebouwen verduurzamen en 1 gebouw nieuwbouw
Voorkeursgebied Bergeijk Zuid-West voor grootschalige opwek zonne- en windenergie	→ Herzien van het beleid "Grootschalige opwek van zonne- en windenergie in de Kempen" conform de motie van 26 september 2024.
Metropoolregio Eindhoven m.b.t. RES (Regionale Energie Strategie)	→ Actieve rol in uitvoering
Herijken Transitievisie Warmte	→ 2026: Warmteprogramma t/m 2035
Uitbreiding Elektriciteitsnet	→ Projectprocedure onder regie van de provincie voor de netuitbreiding hoogspanningsverbinding tussen stations Eindhoven Zuid en Hapert. → Deelname aan UTEB (Uitvoeringsprogramma Toekomstbestendig Elektriciteitsnetwerk Brainport) voor versnelde realisatie middenspanningsnet. → Deelname aan Buurtaanpak Enexis voor versnelde uitbreiding laagspanningsnet.

2025-2026

KLIMAATADAPTATIE

Groen	BErgeijkGREEN Projectsubsidie	→ Opstellen BErgeijkGREEN Projectsubsidie. → Begin 2025 een subsidieverordening ter vaststelling aan de raad voorleggen.
	Inwoners bij wateradaptatie betrekken	→ Deelname aan Steenbreek en ondersteunen inwoners bij eigen initiatieven o.a. onderhoud boomspiegels
	Inwoners aan zet	→ Inzet van tuincoaches voor gratis advies inwoners → Workshop "Levende tuin"
Water	Afkoppelsubsidie	→ Afkoppelsubsidie voor alle woningen

3. Conclusie

In de gemeente Bergeijk streven we ernaar om in 2030 energieneutraal te zijn. Daarnaast is de hoofdstrategie van de Transitievisie Warmte (TVW) van Bergeijk het inzetten op het “klaar-voor-aardgasvrij” maken van de bestaande bouw tot 2030. Met het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY werken we aan projecten om aan deze ambities te voldoen en de doelen te halen.

Door verduurzaming en elektrificatie van veel processen is de vraag naar transportcapaciteit voor elektriciteit aanzienlijk gegroeid. In Brabant is netcongestie een probleem geworden dat negatieve effecten heeft op de gehele energietransitie. Het is niet meer mogelijk om grootschalig energie terug te leveren, en energie afnemen wordt voor grootverbruikers ook steeds moeilijker. Dit heeft grote gevolgen voor tal van projecten. Bijvoorbeeld voor het realiseren van zonnepanelen op grote bedrijfsdaken, grootschalige zonne- en windprojecten op land, de groei en uitbreiding van bedrijven en zelfs de nieuwbouw van bedrijfspanden. Een van de oplossingen voor netcongestie is het uitbreiden van het net. Het aanleggen van een extra hoogspanningskabel van Eindhoven-Zuid naar het verdeelstation in Hapert door TenneT is een belangrijke stap. Voor verduurzaming van de gemeente, maar ook het verminderen van netcongestie, is het nodig om energieverbruik te besparen. Minder verbruik betekent ook dat er minder opgewekt en getransporteerd hoeft te worden. Door onze gemeentelijke gebouwen en openbare verlichting te verduurzamen, inwoners te ondersteunen met het isoleren en door in te zetten op duurzame alternatieven in plaats van de auto willen we stappen in de energiebesparing zetten.

Doel in de Transitievisie Warmte is om in 2025 te zorgen dat zo'n 70% van de woning- en gebouweigenaren in Bergeijk een idee heeft van de stappen die zij moeten zetten om klaar-voor-aardgasvrij te worden. Door inzetten van gerichte communicatie en het adviseren van inwoners door KempenEnergie worden inwoners bewust van de stappen die zij moeten nemen. De communicatie is ook een belangrijk onderdeel in de projecten Groene Zone Isoleren en energiearmoede.

In 2024 zien we een daling van het aantal aanvragen voor subsidie duurzame maatregelen. Na het stabiliseren van de energieprijzen lijkt het erop dat de urgentie om te isoleren niet meer de hoogste prioriteit heeft. Met name muur- en dakisolatie laat een duidelijk afname zien. De daling hiervan kan ook verklaard worden door het feit dat sinds augustus 2023 meer aandacht is voor natuurvriendelijk isoleren. Voor inwoners betekent dit dat de prijzen sterk gestegen zijn. Als er een vermoeden is dat er beschermde diersoorten voorkomen, moet er een ecologisch onderzoek worden gedaan en moeten er maatregelen worden getroffen om deze diersoorten te beschermen. Dat betekent meer kosten en een langere doorlooptijd voor het isoleren van de woning. We willen de extra kosten en tijd bij bepaalde vormen van isolatie voor de inwoners wegnemen door een soortenmanagementplan op te stellen.

Ook andere belemmeringen om aan de slag te gaan met verduurzamen van de woning worden aangepakt. Voor inwoners die moeite hebben de energierekening te betalen zijn we een pilot gestart met de dorpsondersteuners. De dorpsondersteuners schenken extra aandacht aan deze problematiek. We werken hierin ook samen met de Vereniging KempenEnergie. De woningeigenaren met slechte labels en een lage WOZ waarde krijgen binnen de Groene Zone extra ondersteuning en een financiële prikkel om aan te haken. Hiermee willen we stimuleren dat meer inwoners met lagere inkomens aan de slag gaan met het isoleren van hun woning.

Zo willen we het doel bereiken dat in 2030 50% van de woningen en gebouwen in Bergeijk geïsoleerd is en dat 70% van de elektriciteitsbehoefte van de gebouwde omgeving voorzien is door zonne-energie van daken.

Naast een betaalbare en stap-voor-stap aanpak in de energietransitie doen we dat ook voor de bedrijven, basissportvoorzieningen en het maatschappelijk vastgoed. Voor de gemeentelijke gebouwen ligt er een verduurzamingsplan en zijn we de basissportvoorzieningen aan het verduurzamen. Met de bedrijven op de Waterlaan zijn we op zoek naar een oplossing voor de problemen in de teruglevering en afname van elektriciteit.

Voor het omgaan met de gevolgen van de klimaatverandering betrekken we inwoners door aandacht te schenken aan het bergen van hemelwater op eigen terrein. Inwoners kunnen gebruik maken van een afkoppelsubsidie in herstructureringsgebieden of hebben deelgenomen aan de regentonnenactie.

De uitdaging en noodzaak blijft groot. Zeker rond problemen als netcongestie en betaalbaarheid voor de inwoners en bedrijven. Toch hopen we met alle projecten uit het uitvoeringsprogramma in 2025 en 2026 weer een stap dichterbij onze doelstellingen te komen.

4. Stand van zaken uitvoeringsprogramma BERGEIJKENERGY 2024

Hieronder wordt het volgende weergegeven:

- Tabel 3: Plan 2024; de begroting bij het uitvoeringsplan zoals de raad heeft vastgesteld in november 2023.
- Tabel 4: Realisatie 2024; de financiële stand van zaken bij het uitvoeringsplan 2024 met peildatum 1 september 2024. Voor het resterende deel van 2024 wordt enkel een prognose beschreven aangezien het jaar nog niet is afgelopen.

In bijlage 1 vindt u een uitgebreide beschrijving van deze projecten en de bijbehorende ontwikkelingen.

Tabel 3: Plan 2024; de begroting bij het uitvoeringsplan zoals de raad heeft vastgesteld in november 2023

Project	Plan 2024		
	Dekking uit reserve duurzaamheid	Dekking uit ander budget gemeente Bergeijk	Dekking uit regeling, subsidie, extern
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 173.000	€ 550.000	€ 450.400
Wonen	€ 118.000	€ 0	€ 425.400
BEGREENprijs	€ 0	€ 0	€ 0
Duurzaamheidsweek	€ 3.000	€ 0	€ 0
Verduurzamen huurwoningen van woningcorporaties	€ 0	€ 0	€ 0
Geluidsanering combi met energie	€ 0	€ 0	€ 0
Advisering, stimulering en begeleiding van huiseigenaren op het gebied van duurzame energieopwekking en energiebesparing	€ 0	€ 0	€ 50.000
Subsidie duurzame energie 2024-2025; isolerende maatregelen	€ 100.000	€ 0	€ 0
Communicatie klaar-voor-aardgasvrij 2030	€ 0	€ 0	€ 25.000
Energiearmoede	€ 0	€ 0	€ 100.000
De Groene Zone Isoleren	€ 0	€ 0	€ 165.400
Soorten Management Plan (SMP)	€ 0	€ 0	€ 50.000
De Groene Zone Zonnepanelen	€ 15.000	€ 0	€ 35.000
Duurzame gebouwen gemeente (Publieke dienstverlening)	€ 55.000	€ 550.000	€ 25.000
Openbare verlichting LED in 8 jaar vervangen	€ 0	€ 200.000	€ 0
Gemeentelijke gebouwen energiebesparing	€ 55.000	€ 0	€ 0
Verduurzamen basissportvoorzieningen	€ 0	€ 350.000	€ 25.000
2. Duurzaam Werken	€ 11.800	€ 0	€ 52.689
Project stimulering verduurzaming bedrijventerreinen	€ 10.000	€ 0	€ 50.000
Informatie- en energiebesparingsplicht bedrijven	€ 0	€ 0	€ 2.689
Toezichtstraject Kantoren energielabel C	€ 1.800	€ 0	€ 0
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0
Laadpalen	€ 0	€ 0	€ 0
Fietsambitie	€ 0	€ 0	€ 0
Ffkes meerijden / werkgeversaapnak	€ 0	€ 0	€ 0
4. Duurzame Gemeente	€ 0	€ 150.000	€ 0
Verduurzamen dienstreizen dmv elektrische auto's	€ 0	€ 150.000	€ 0
Opstellen + uitvoeren programmaplan BeEnergy (Bergeijk energieneutraal)	€ 0	€ 0	€ 0
Regionale Energie Strategie (RES)	€ 0	€ 0	€ 0
5. Hernieuwbare energie	€ 166.000	€ 0	€ 25.100
Grootschalige zonne- en windenergie Bergeijk	€ 6.000	€ 0	€ 5.100
Organisatie deskundigenpanel en beoordeling projectvoorstellen	€ 0	€ 0	€ 20.000
Subsidie duurzame energie 2024-2025; duurzame energieopwek	€ 160.000	€ 0	€ 0
6. Klimaatadaptatie	€ 80.000	€ 0	€ 0
Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie onderdeel Inwoners betrekken	€ 80.000	€ 0	€ 0
Totaal	€ 430.800	€ 700.000	€ 528.189

	Kosten uitvoeringsprogramma 2024 tlv bestemmingsreserve Duurzaamheid en klimaat	Uitvoeringsprogramma 2024 reeds beschikbare budgetten gem Bergeijk	Uitvoeringsprogramma 2024 reeds beschikbare budgetten extern
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 173.000	€ 550.000	€ 450.400
2. Duurzaam Werken	€ 11.800	€ 0	€ 52.689
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0
4. Duurzame Gemeente	€ 0	€ 150.000	€ 0
5. Hernieuwbare energie	€ 166.000	€ 0	€ 25.100
6. Klimaatadaptatie	€ 80.000	€ 0	€ 0
Totaal	€ 430.800	€ 700.000	€ 528.189

Tabel 4: Prognose Realisatie 2024; de financiële stand van zaken bij het uitvoeringsplan 2024 met peildatum 1 september 2024

Project	Realisatie 2024		
	Dekking uit reserve duurzaamheid	Dekking uit ander budget gemeente Bergeijk	Dekking uit regeling, subsidie, extern
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 141.500	€ 397.634	€ 158.130
Wonen	€ 86.500	€ 0	€ 133.130
BEGREENprijs	€ 0	€ 0	€ 0
Duurzaamheidsweek	€ 3.000	€ 0	€ 0
Verduurzamen huurwoningen van woningcorporaties	€ 0	€ 0	€ 0
Geluidsanering combi met energie	€ 0	€ 0	€ 0
Advisering, stimulering en begeleiding van huiseigenaren op het gebied van duurzame energieopwekking en energiebesparing	€ 0	€ 0	€ 25.000
Subsidie duurzame energie 2024-2025; isolerende maatregelen	€ 75.000	€ 0	€ 0
Communicatie klaar-voor-aardgasvrij 2030	€ 0	€ 0	€ 12.500
Energiearmoede	€ 0	€ 0	€ 40.630
De Groene Zone Isoleren	€ 5.000	€ 0	€ 55.000
Soorten Management Plan (SMP)	€ 0	€ 0	€ 0
De Groene Zone Zonnepanelen	€ 3.500	€ 0	€ 0
Duurzame gebouwen gemeente (Publieke dienstverlening)	€ 55.000	€ 397.634	€ 25.000
Openbare verlichting LED in 8 jaar vervangen	€ 0	€ 200.000	€ 0
Gemeentelijke gebouwen energiebesparing	€ 55.000	€ 0	€ 0
Verduurzamen basissportvoorzieningen	€ 0	€ 197.634	€ 25.000
2. Duurzaam Werken	€ 0	€ 0	€ 20.000
Project stimulering verduurzaming bedrijventerreinen	€ 0	€ 0	€ 20.000
Informatie- en energiebesparingsplicht bedrijven	€ 0	€ 0	€ 0
Toezichtstraject Kantoren energielabel C	€ 0	€ 0	€ 0
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0
Laadpalen	€ 0	€ 0	€ 0
Fietsambitie	€ 0	€ 0	€ 0
Fikes meerijden / werkgeversaanpak	€ 0	€ 0	€ 0
4. Duurzame Gemeente	€ 0	€ 150.000	€ 50.000
Verduurzamen dienstreizen dmv elektrische auto's	€ 0	€ 150.000	€ 0
Opstellen + uitvoeren programmaplan BeEnergy (Bergeijk energieneutraal)	€ 0	€ 0	€ 50.000
Regionale Energie Strategie (RES)	€ 0	€ 0	€ 0
Strategie en uitvoeringsorganisatie TWV	€ 0	€ 0	€ 0
5. Hernieuwbare energie	€ 156.000	€ 0	€ 56.000
Grootschalige zonne- en windenergie Bergeijk	€ 6.000	€ 0	€ 56.000
Organisatie deskundigenpanel en beoordeling projectvoorstellen	€ 0	€ 0	€ 0
Subsidie duurzame energie 2024-2025; duurzame energieopwek	€ 150.000	€ 0	€ 0
6. Klimaatadaptatie	€ 70.000	€ 0	€ 25.000
Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie onderdeel Inwoners betrekken	€ 70.000	€ 0	€ 25.000
Totaal	€ 367.500	€ 547.634	€ 309.130

	Kosten uitvoeringsprogramma 2024 tlv bestemmingsreserve Duurzaamheid en klimaat	Uitvoeringsprogramma 2024 reeds beschikbare budgetten gem Bergeijk	Uitvoeringsprogramma 2024 reeds beschikbare budgetten extern
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 141.500	€ 397.634	€ 158.130
2. Duurzaam Werken	€ 0	€ 0	€ 20.000
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0
4. Duurzame Gemeente	€ 0	€ 150.000	€ 50.000
5. Hernieuwbare energie	€ 156.000	€ 0	€ 56.000
6. Klimaatadaptatie	€ 70.000	€ 0	€ 25.000
Totaal	€ 367.500	€ 547.634	€ 309.130

5. Uitvoeringsprogramma BERGEIJKENERGY 2025-2026

In onderstaande tabel 5 en 6 wordt een overzicht gegeven van het uitvoeringsprogramma 2025 en 2026. In bijlage 1 vindt u een uitgebreide beschrijving van deze projecten en bijbehorende ontwikkelingen.

Tabel 5 Plan 2025; begroting

Project	Plan 2025		
	Dekking uit reserve duurzaamheid	Dekking uit ander budget gemeente Bergeijk	Dekking uit regeling, subsidie, extern
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 209.400	€ 941.300	€ 427.550
Wonen	€ 124.400	€ 0	€ 402.550
BEGREENprijs	€ 6.000	€ 0	€ 0
Duurzaamheidsweek	€ 3.000	€ 0	€ 0
Verduurzamen huurwoningen van woningcorporaties	€ 0	€ 0	€ 0
Geluidsanering combi met energie	€ 0	€ 0	€ 18.000
Advisering, stimulering en begeleiding van huiseigenaren op het gebied van duurzame energieopwekking en energiebesparing	€ 0	€ 0	€ 25.000
Subsidie duurzame energie 2024-2025; isolerende maatregelen	€ 100.000	€ 0	€ 32.000
Warmteprogramma	€ 0	€ 0	€ 38.000
Communicatie klaar-voor-aardgasvrij 2030	€ 0	€ 0	€ 30.000
Energiearmoede	€ 0	€ 0	€ 91.550
De Groene Zone Isoleren	€ 0	€ 0	€ 118.000
Soorten Management Plan (SMP)	€ 10.000	€ 0	€ 50.000
De Groene Zone Zonnepanelen	€ 5.400	€ 0	€ 0
Duurzame gebouwen gemeente (Publieke dienstverlening)	€ 85.000	€ 941.300	€ 25.000
Openbare verlichting LED in 8 jaar vervangen	€ 0	€ 200.000	€ 0
Gemeentelijke gebouwen energiebesparing	€ 85.000	€ 0	€ 0
Verduurzamen basissportvoorzieningen	€ 0	€ 741.300	€ 25.000
2. Duurzaam Werken	€ 0	€ 0	€ 10.000
Project stimulering verduurzaming bedrijventerreinen	€ 0	€ 0	€ 10.000
Informatie- en energiebesparingsplicht bedrijven	€ 0	€ 0	
Rapportageplicht werkgebonden personenmobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0
Laadpalen	€ 0	€ 0	€ 0
Fietsambitie	€ 0	€ 0	€ 0
Ffkes meerijden / werkgeversaanpak	€ 0	€ 0	€ 0
4. Duurzame Gemeente	€ 0	€ 0	€ 104.000
Verduurzamen dienstreizen dmv elektrische auto's	€ 0	€ 0	€ 0
Opstellen + uitvoeren programmaplan BeEnergy (Bergeijk energieneutraal)	€ 0	€ 0	€ 104.000
Regionale Energie Strategie (RES)	€ 0	€ 0	€ 0
5. Hernieuwbare energie	€ 166.000	€ 0	€ 30.000
Grootschalige zonne- en windenergie Bergeijk	€ 6.000	€ 0	€ 30.000
Subsidie duurzame energie 2024-2025; duurzame energieopwek	€ 160.000	€ 0	€ 0
6. Klimaatadaptatie	€ 4.500	€ 0	€ 5.000
Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie onderdeel Inwoners betrekken	€ 4.500	€ 0	€ 5.000
Totaal	€ 379.900	€ 941.300	€ 576.550

	Kosten uitvoeringsprogramma 2025-2026 tlv bestemmingsreserve Duurzaamheid en klimaat	Uitvoeringsprogramma 2025-2026 reeds beschikbare budgetten gem Bergeijk	Uitvoeringsprogramma 2025-2026 reeds beschikbare budgetten extern
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 209.400	€ 941.300	€ 427.550
2. Duurzaam Werken	€ 0	€ 0	€ 10.000
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0
4. Duurzame Gemeente	€ 0	€ 0	€ 104.000
5. Hernieuwbare energie	€ 166.000	€ 0	€ 30.000
6. Klimaatadaptatie	€ 4.500	€ 0	€ 5.000
Totaal	€ 379.900	€ 941.300	€ 576.550

Tabel 6 Plan 2026; begroting

Project	Plan 2026		
	Dekking uit reserve duurzaamheid	Dekking uit ander budget gemeente Bergeijk	Dekking uit regeling, subsidie, extern
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 249.400	€ 741.300	€ 474.000
Wonen	€ 164.400	€ 0	€ 449.000
BEGREENprijs	€ 6.000	€ 0	€ 0
Duurzaamheidsweek	€ 3.000	€ 0	€ 0
Verduurzamen huurwoningen van woningcorporaties	€ 0	€ 0	€ 0
Geluidsanering combi met energie	€ 0	€ 0	€ 0
Advisering, stimulering en begeleiding van huiseigenaren op het gebied van duurzame energieopwekking en energiebesparing	€ 0	€ 0	€ 25.000
Subsidie duurzame energie 2024-2025; isolerende maatregelen	€ 100.000	€ 0	€ 32.000
Warmteprogramma	€ 40.000	€ 0	€ 38.000
Communicatie klaar-voor-aardgasvrij 2030	€ 0	€ 0	€ 30.000
Energiearmoede	€ 0	€ 0	€ 80.000
De Groene Zone Isoleren	€ 0	€ 0	€ 118.000
Soorten Management Plan (SMP)	€ 10.000	€ 0	€ 126.000
De Groene Zone Zonnepanelen	€ 5.400	€ 0	€ 0
Duurzame gebouwen gemeente (Publieke dienstverlening)	€ 85.000	€ 741.300	€ 25.000
Openbare verlichting LED in 8 jaar vervangen	€ 0	€ 0	€ 0
Gemeentelijke gebouwen energiebesparing	€ 85.000	€ 0	€ 0
Verduurzamen basissportvoorzieningen	€ 0	€ 741.300	€ 25.000
2. Duurzaam Werken	€ 0	€ 0	€ 13.000
Project stimulering verduurzaming bedrijventerreinen	€ 0	€ 0	€ 10.000
Informatie- en energiebesparingsplicht bedrijven	€ 0	€ 0	€ 3.000
Rapportageplicht werkgebonden personenmobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0
Laadpalen	€ 0	€ 0	€ 0
Fietsambitie	€ 0	€ 0	€ 0
Ffkes meerijden / werkgeversaanpak	€ 0	€ 0	€ 0
4. Duurzame Gemeente	€ 0	€ 0	€ 120.000
Verduurzamen dienstreizen dmv elektrische auto's	€ 0	€ 0	€ 0
Opstellen + uitvoeren programmaplan BeEnergy (Bergeijk energieneutraal)	€ 0	€ 0	€ 120.000
Regionale Energie Strategie (RES)	€ 0	€ 0	€ 0
5. Hernieuwbare energie	€ 166.000	€ 0	€ 0
Grootschalige zonne- en windenergie Bergeijk	€ 6.000	€ 0	€ 0
Subsidie duurzame energie 2024-2025; duurzame energieopwek	€ 160.000	€ 0	€ 0
6. Klimaatadaptatie	€ 7.000	€ 0	€ 5.000
Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie onderdeel Inwoners betrekken	€ 7.000	€ 0	€ 5.000
Totaal	€ 422.400	€ 741.300	€ 612.000

	Kosten uitvoeringsprogramma 2025-2026 tlv bestemmingsreserve Duurzaamheid en klimaat	Uitvoeringsprogramma 2025-2026 reeds beschikbare budgetten gem Bergeijk	Uitvoeringsprogramma 2025-2026 reeds beschikbare budgetten extern
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 249.400	€ 741.300	€ 474.000
2. Duurzaam Werken	€ 0	€ 0	€ 13.000
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0
4. Duurzame Gemeente	€ 0	€ 0	€ 120.000
5. Hernieuwbare energie	€ 166.000	€ 0	€ 0
6. Klimaatadaptatie	€ 7.000	€ 0	€ 5.000
Totaal	€ 422.400	€ 741.300	€ 612.000

6. Bijlage 1: Stand van zaken per project

Dit is een overzicht van de actuele in 2024 lopende projecten of de projecten die voor 2024 op het programma staan

1. Duurzaam Gebouwde omgeving

a. Woningen

1.1	BERgeijkGREEN projectsubsidie (voorheen aanmoedigingsprijs)
Korte omschrijving en doel project	De BERgeijkGREEN aanmoedigingsprijs was een prijsvraag voor duurzame ideeën. De prijs was een financiële tegemoetkoming van maximaal €1500 voor inwoners met goed duurzaam idee. Het prijzengeld is de afgelopen jaren verdeeld onder inwoners met verschillende ideeën. We willen het budget nu beschikbaar stellen in de vorm van een projectsubsidie. Zo kunnen inwoners het hele jaar een duurzaam idee indienen voor de projectsubsidie, in plaats van maar eens in de twee jaar.
Resultaten 2024	In 2024 is de BERgeijkGreen aanmoedigingsprijs niet georganiseerd. Dat zou in 2025 weer gebeuren. Tussen 2016 en 2024 zijn er in totaal 44 aanmeldingen geweest, en hebben 28 ideeën de prijs ontvangen.
Uitvoering 2025 - 2026	Om een projectsubsidie uit te kunnen reiken moeten we een subsidieverordening voorbereiden. We willen begin 2025 een subsidieverordening ter vaststelling aan de raad voorleggen.
Opbrengsten	Lokale innovatie, bewustwording, advies en kennis

1.2	Duurzaamheidsweek/Klimaatweek
Korte omschrijving en doel project	Terugkerende dag(en) in het kader van energiebesparing en klimaatadaptatie. We koppelen dit aan de Nationale Klimaatweek.
Betrokken partijen	Gemeente, Band op spanning, Duurzame Huizenroute
Resultaten 2024	Rond de klimaatweek 11 t/m 17 november besteden we aandacht aan energie besparen en klimaatadaptatie met onder andere de actiedag Band op spanning en de deelname aan de Duurzame Huizenroute. De actie 'Band op spanning' vindt plaats op één werkdag. Banden van inwoners op spanning gebracht. De actie vraagt aandacht voor de bandenspanning en het effect op het brandstofverbruik. De gemeente Bergeijk ondersteunt activiteiten van de Duurzame Huizenroute. Ieder najaar vindt de duurzame Huizenroute plaats en krijgen inwoners de kans om een duurzaam huis te bezoeken en maatregelen in de praktijk te zien.
Uitvoering 2025-2026	Ook in 2025 en 2026 besteden we gedurende 1 week of dag aandacht aan één of meerdere duurzaamheidsacties.
Opbrengsten	Bewustwording, advies en kennis.

1.3	Verduurzamen huurwoningen van woningcorporaties
Korte omschrijving en doel project	De woningcorporaties geven ieder jaar middels de prestatieafspraken onder andere inzicht in hun verduurzamingsopgave. Het verduurzamingsfonds van de gemeente Bergeijk geeft een extra impuls aan de verduurzaming van de oude Vestia woningen. Daarnaast zijn we samen met de woningcorporaties gestart met activiteiten om huurders met energiearmoede te ondersteunen. Hiervoor meer bij het project 1.10 Energiearmoede.
Betrokken partijen	Woningcorporaties Wooninc, Woonstichting De Zaligheden (WSZ) en Woningbelang

Resultaten 2024	In de prestatieafspraken voor 2024 met de woningbouwcoöperaties Woningbelang en Wooninc. is vastgelegd dat er verduurzamingsmaatregelen door de woningcoöperaties uitgevoerd gaan worden ten gunste van de bewoners. Met Wooninc. zijn geen prestatieafspraken afgesloten. De energiedoelen 2024: Woningbelang: - Nieuwbouw: - o Grondgebonden woningen: Nul-op-de-meter. - o Gestapelde bouw: Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG). - Energiebesparing: Jaarlijks worden energiebesparende maatregelen getroffen bij planmatig onderhoud, mutatieonderhoud of op verzoek van huurders. - Zonnepanelen: Uitbreiding van zonnepaneelinstallaties op bestaand bezit, inclusief gestapelde bouw. - Isolatie: Huurders kunnen isolatiemaatregelen krijgen zonder directe huurverhoging. Focus op verbetering isolatie en warmtebronnen om te voldoen aan “De Standaard”. - CV-ketels: Vervanging van cv-ketels door duurzame alternatieven, afhankelijk van levertijden. - Labeluitfasering: Uitfasering van woningen met een E-, F- of G-label uiterlijk in 2028. - Bewustwording: Bevorderen van energiezuinig gedrag via een energiecoach. - Klimaatadaptatie: Woningbelang en de Huurders Belangen Vereniging (HBV) werken samen aan klimaatadaptatie. - Verduurzamingsfonds: Gemeente en Woningbelang werken aan de uitvoering van het verduurzamingsfonds voor sociale woningbouw. - Materialentransitie: Onderzoek naar biobased materialen en circulaire keukens en badkamers bij nieuwbouw en renovaties. WSZ: - Bestaande voorraad: Uiterlijk in 2028 geen woningen meer met een E-, F- of G-label. - Ledverlichting: Jaarlijkse investering van €50.000 voor ledverlichting in gemeenschappelijke ruimtes. - Nieuwbouw: - o Extra isolatie boven bouwbesluiteisen: vloer (Rc 5,0), gevels (Rc 6,0), dak (Rc 7,0). - o Luchtdoorlatendheid (Qv10): 0,4 dm³/s.m². - o Beglazing: minimaal U-waarde van 0,9 W/m².K. - o Installatieconcept: All Electric met ventilatiewarmtepomp. - o Plaatsing van 10-14 zonnepanelen per woning. - o Energie Index: minimaal 0,25. - Energie neutrale woningen: Samenwerking met Kempengemeenten om energieneutrale woningen te realiseren. - Circulair bouwen: Onderzoek naar toepassing van circulair bouwen bij nieuwbouwprojecten. - Verduurzamingsfonds: Samenwerking met gemeente voor uitvoering van het verduurzamingsfonds. - Energiegedrag huurders: Verhogen van bewustwording over energieverbruik. - Aardgasloze wijken: Actieve deelname aan overleggen met gemeenten voor de realisatie van aardgasloze wijken en gemeentelijke energiestrategieën.
-----------------	---

	Vestia woningen: In 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorstel van de woningcorporaties voor de inzet van het verduurzamingsfonds ten behoeve van de verduurzaming van voormalige Vestia-woningen. Woningbelang heeft inmiddels een betalingsverzoek ingediend voor haar aandeel van €807.000, aangezien de werkzaamheden zijn uitgevoerd. WSZ zal naar verwachting eind 2024 een aanvraag indienen voor €193.000, waarna de uitvoering in 2025 zal plaatsvinden.
Uitvoering 2025-2026	In 2024 worden er met de woningcorporaties weer nieuwe prestatieafspraken voor 2025 voorbereid, deze worden in december 2024 vastgesteld. Er wordt waarschijnlijk grotendeels voortgeborduurd op de activiteiten uit de bestaande prestatieafspraken, aangevuld met nieuwe ontwikkelingen. Hierbij zal energiebesparing en verdere verduurzaming van het woningbezit centraal staan. Betaalbaarheid is daarnaast een belangrijk thema, zeker in deze tijd van stijgende kosten en energieschaarste.
Opbrengsten	Energiebesparing en bewustwording bij de huurders.

1.4	Geluidsanering combi met energie
Korte omschrijving en doel project	Bij woningen waarbij “verkeersgeluid” wordt gesaneerd, zal daar waar mogelijk ook energiebesparing meegenomen worden. Doel van het geluidsaneringsproject is om gevelmaatregelen te treffen om overlast van verkeersgeluiden in woningen tegen te gaan. De ODZOB voert dit project voor de gemeente Bergeijk uit. De kosten voor het aanbrengen van geluidwerende gevelmaatregelen zijn volledig gesubsidieerd, tenzij er achterstallig onderhoud aan de woning is. Dit deelproject is naar verwachting in 2025 afgerond. Meedoen is op vrijwillige basis. We willen onderzoeken of het mogelijk is om ook tegelijkertijd met de geluidssanering, energiebesparende maatregelen binnen dit project te laten meenemen. De ODZOB heeft voor het eerste deelproject het ontwerpsaneringsprogramma voor het 1e deelgebied klaar. Dit is goedgekeurd door het Bureau Sanering Verkeerslawaaï. Het definitieve saneringsprogramma is eind 2022 in werking getreden.
Betrokken partijen	ODZOB
Resultaten 2024	ODZOB heeft de woninginventarisatie aangeleverd aan de gemeente Bergeijk van de woningen die voor geluidsisolatie in aanmerking komen. In samenwerking met ODZOB is een communicatie aanpak opgesteld waarmee het project De Groene Zone Isoleren actief onder de aandacht wordt gebracht bij alle adressen die bezocht worden voor het geluidsalderingsproject.
Uitvoering 2025-2026	Voor 2025-2026 wordt budget gereserveerd vanuit SPUK-LAI-gelden om ervoor te zorgen dat we de geluidsanering als de verduurzaming van woningen effectief kunnen ondersteunen. We zullen samenwerken met ODZOB om de combinatie van deze werkzaamheden optimaal te integreren en zo de impact op zowel geluidsreductie als energie-efficiëntie te maximaliseren en het project De Groene Zone Isoleren zoveel mogelijk bij deze adressen kenbaar te maken.
Opbrengsten	Verminderde geluidsoverlast én verbeterde isolatie.

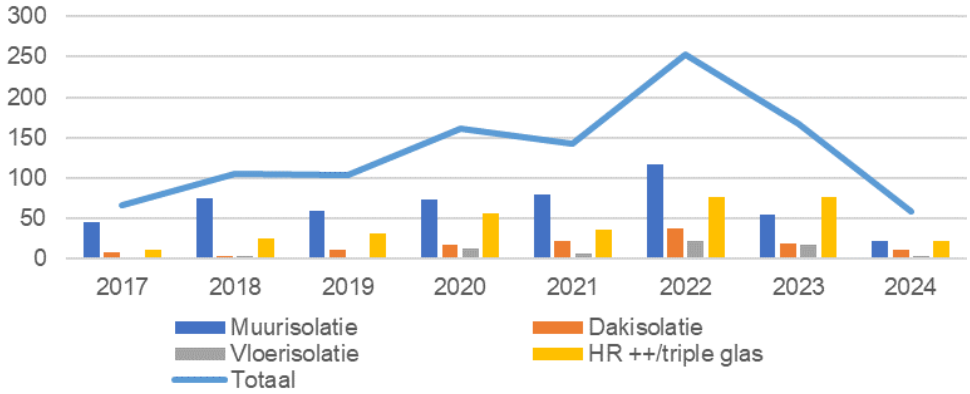
1.5	Warmteprogramma: Herijken TVW en opnemen onder het omgevingsplan
Korte omschrijving en doel project	De Transitie Visie Warmte (TVW) is een strategisch plan ontwikkeld om de overgang van fossiele brandstoffen naar duurzame warmtebronnen te realiseren. Met ingang van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) wijzigt de Omgevingswet en verandert de naam transitievisie warmte in warmteprogramma. De eerste versie van het warmteprogramma (de toen nog genoemde Transitievisie Warmte (TVW) Bergeijk) is in december 2021 vastgesteld door de raad. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten dit elke 5 jaar opnieuw vaststellen. In het warmteprogramma maakt de gemeente het tijdspad inzichtelijk: wanneer wordt in welke gebieden de levering van aardgas stopgezet. Voor de gebieden die voor 2030 zijn aangewezen, brengt de gemeente de mogelijke warmtealternatieven in beeld. Uiterlijk

	eind 2026 moeten gemeenten hun warmteprogramma opnieuw vaststellen voor de periode tot 2035.
Betrokken partijen	Gemeente, woningcorporaties, energiecoöperatie, inwoners, bedrijven
Uitvoering 2025-2026	Het Warmteprogramma wordt in 2026 herzien en aangepast. Het zal op de juiste wijze onder het omgevingsplan worden geïntegreerd. Vanuit de MRE regio zal dit proces worden ondersteund. Vooral gericht om samen aan een warmteprogramma te werken.

1.6	Advisering, stimulering en begeleiding van huiseigenaren op het gebied van duurzame energieopwekking en energiebesparing: Subsidie KempenEnergie
Korte omschrijving en doel project	Vereniging KempenEnergie is een vereniging die zich in de vijf Kempengemeenten (Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel de Mierden) inzet voor de energietransitie. Zij zijn onze partner met kennis over het verduurzamen van woningen en delen deze kennis via allerlei kanalen met onze inwoners.
Betrokken partijen	Vereniging KempenEnergie
Resultaten 2024	Vanaf 2017 krijgt de Vereniging KempenEnergie een jaarlijkse bijdrage van iedere Kempengemeente. In de zomer van 2023 heeft KempenEnergie een meerjarenbegroting ingediend met het verzoek aan de Kempengemeenten om mee te gaan in hun ambities en de vraag naar structurele grotere bedragen. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in het besluit van de Kempengemeenten om eenzelfde systematiek met eenzelfde waardering richting KempenEnergie aan te houden. Dat betekent dat de Vereniging KempenEnergie jaarlijks een subsidieaanvraag per Kempengemeente kan indienen volgens de wettelijke regelgeving. Hiermee stellen we hen in staat om de activiteiten in de energietransitie voor de Kempengemeenten door te zetten. De subsidie is bedoeld voor activiteiten die aan alle Kempengemeenten worden aangeboden. Bijvoorbeeld energiescans voor inwoners, webinars, workshops en informatieve blogs. En iedere gemeente heeft een fysiek energieloket. Extra activiteiten per gemeente worden apart ingekocht via één van de dochteronderneming van KempenEnergie, bijvoorbeeld KempenDuurzaam of KempenStroom.
Uitvoering 2025-2026	We zetten de activiteiten met KempenEnergie op de dezelfde manier door als in 2024. Dit betekent dat we met de overige Kempengemeenten het subsidiebedrag jaarlijks afstemmen.
Opbrengsten	Communicatie en advies voor de inwoners over verduurzamen van de woning

1.7	Advisering, stimulering en begeleiding van huiseigenaren op het gebied van duurzame energieopwekking en energiebesparing
Korte omschrijving en doel project	Adviseren, informeren en stimuleren inwoners met betrekking tot energie besparen en duurzame energie opwekken o.a. in samenwerking met KempenEnergie en andere organisaties.
Betrokken partijen	KempenDuurzaam en andere organisaties
Resultaten 2024	In 2024 zijn de volgende activiteiten met KempenDuurzaam uitgevoerd: - Het aanbieden van een energiescan "Gezond en energie zuinig wonen in Bergeijk". Dit is een eenvoudige energiescan (de binnenklimaatscan) die bewoners inzicht geven in de mogelijkheden om hun energieverbruik te beperken en tevens gezond en comfortabel te wonen. "Gezond en energiezuinig wonen" scans zijn vooral bedoeld voor inwoners met energiearmoede. - Een scholing voor de dorpsondersteuners die zich gaan inzetten voor inwoners met energiearmoede.
Uitvoering 2025-2026	In Bergeijk gaat het om individuele oplossingen om de woning te verduurzamen (bijvoorbeeld isoleren, zonnepanelen en een warmtepomp). Hier zullen we gericht

	ondersteuning voor blijven aanbieden. Dit doen we in overleg met KempenDuurzaam of met andere organisaties die een goed passend aanbod hebben. Vanuit de SPUK-LAI middelen kunnen we hiervoor middelen reserveren. Deze zijn bedoeld om in te zetten voor het isoleren van woningen en het adviseren hierover.
Opbrengsten	Bewustwording, advies en kennis inwoners

1.8	Subsidie duurzame energie 2024-2025; duurzame maatregelen isolatie
Korte omschrijving en doel project	Woningeigenaren kunnen in Bergeijk subsidie krijgen voor het nemen van duurzame maatregelen. Deze subsidie komt bovenop de subsidie die zij kunnen krijgen van het Rijk (ISDE). De subsidieregeling duurzame maatregelen voor particuliere woningeigenaren is een financiële prikkel om inwoners te stimuleren hun woning te isoleren. Het doel is 150 aanvragen bij woningen p/j met gemiddelde besparingen op gas door vloer-, dak-, muurisolatie, HR++ of triple glas en isolerende buitendeuren. Vanaf 2017 t/m 2023 moest deze subsidie voor uitvoering van de maatregel aangevraagd worden. Vanaf 1 januari 2024 kunnen woningeigenaren deze subsidie aanvragen na uitvoering van de isolerende maatregel.
Resultaten 2017-2024	Uitgevoerde isolerende maatregelen met subsidie De subsidieregeling loopt vanaf 2017. In de bovenstaande grafiek is het verloop van de uitgevoerde isolerende maatregelen zichtbaar t/m 1-9-2024. De stijgende lijn in de uitvoer van isolerende maatregelen die t/m 2022 zichtbaar was, zet niet door. Na het stabiliseren van de energieprijzen lijkt het erop dat de urgentie om te isoleren niet meer de hoogste prioriteit heeft. Met name muur- en dakisolatie laat een duidelijk afname zien. De daling hiervan kan misschien ook verklaard worden door het feit dat sinds augustus 2023 meer aandacht is voor natuurvriendelijk isoleren. Voor inwoners betekent dit dat de prijzen sterk gestegen zijn. Bij het vermoeden van het voor komen van beschermde diersoorten moet er een ecologisch onderzoek worden gedaan en maatregelen worden getroffen om deze diersoorten te beschermen. Dit houdt in meer kosten en een langere doorlooptijd. In 2023 zijn 168 aanvragen voor isolerende maatregelen in het kader van de subsidieverordening duurzame energie voor particulieren gehonoreerd. Hiermee is door de inwoners voor € 942.314 (€99.191 wacht op uitvoering) geïnvesteerd. Er wordt € 77.366 aan subsidie verstrekt. 17 Woningeigenaren wachten nog op uitvoering.

Resultaten Subsidie duurzame energie besparing voor particulieren 2023								
svz 1-9-2024	Aantal			Subsidiebedrag		Eigen investering		Multiplier (afgeronde maatregelen)
	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	afwijzing-ingetrokken-afgebroken	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	
Maatregelen								
Muurisolatie	6	55	4	€ 2.649	€ 24.255	€ 16.840	€ 193.932	8
Dakisolatie	4	19	5	€ 2.275	€ 11.587	€ 50.480	€ 230.743	20
Vloerisolatie	1	18	1	€ 312	€ 7.697	€ 1.781	€ 96.528	13
HR ++, triple glas	6	76	7	€ 3.151	€ 33.827	€ 30.090	€ 421.111	12
Subtotaal	17	168	17	€ 8.387	€ 77.366	€ 99.191	€ 942.314	

In de onderstaande tabel is zichtbaar hoe de stand met betrekking tot aanvragen in 2024 t/m augustus verloopt. Vanaf 1 januari 2024 vragen inwoners achteraf subsidie aan.

Op 1 september 2024 zijn er 58 ontvankelijke aanvragen voor subsidie op isolerende maatregelen gehonoreerd. Het uit te keren bedrag aan subsidie daarvan: €24.872. Dit is minder dan verwacht. (€100.000). De verwachting is toch om €75.000 uit te komen. We verwachten in het najaar 2024 nog een toename in het aantal aanvragen door het van start gaan van de Groene zone Isoleren en de communicatie die hiermee gepaard gaat.

Resultaten Subsidie duurzame energie besparing voor particulieren 2024				
svz 1-9-2024				
Maatregelen	gereedmelding afgerond	afwijzing-ingetrokken-afgebroken	Subsidiebedrag	Eigen investering
Muurisolatie	22	2	€ 9.604	€ 65.129
Muurisolatie biobased	0	0		
Dakisolatie	11	2	€ 6.724	€ 103.762
Dakisolatie biobased	0	0		
Vloerisolatie	3	1	€ 1.034	€ 5.012
Vloerisolatie biobased	0	0		
HR ++.triple glas	22	2	€ 7.510	€ 183.370
Subtotaal	58	7	€ 24.872	€ 357.273

Uitvoering 2025-2026	De subsidie wordt doorgezet in 2025 en 2026. Voor 2026 zal er een nieuwe verordening moeten worden vastgesteld. Deze zal in het najaar van 2025 worden aangeboden aan de raad.
Opbrengsten	De genomen maatregelen van 2023 leveren in 1 jaar leveren rond de 200.000 kg per jaar aan besparing CO ₂ op.

1.9	Communicatieaanpak bestaande bouw “klaar-voor-aardgasvrij” in 2030
Korte omschrijving en doel project	De hoofdstrategie van de Transitievisie Warmte (TVW) van Bergeijk is het inzetten op het “klaar-voor-aardgasvrij” (of aardgasvrij-gereed) maken van de bestaande bouw tot 2030. Dat betekent dat woningen en gebouwen nog wel gebruik maken van aardgas maar dat deze met duurzame maatregelen gereed worden gemaakt om in de toekomst (met een relatief kleine stap) van het aardgas af te gaan. De stap naar loskoppelen van aardgas wordt hiermee kleiner gemaakt maar de eigenaar heeft wel al profijt van de aanpassingen. In 2022 is er communicatie-/uitvoeringsplan, genaamd MEE DOEN, “klaar-voor-aardgasvrij” opgesteld. Dit communicatieplan bevatte acties om duurzame maatregelen in 2023 en 2024 kracht bij te zetten, om de inwoners van Bergeijk in beweging te krijgen door draagvlak en betrokkenheid te creëren en gedragsverandering te stimuleren. Om binnen de gemeente Bergeijk te zorgen dat in 2025 zo'n 70% van de woning- en gebouweigenaren een idee heeft van de stappen die zij moeten zetten om aardgasvrij-ready te worden, is gewerkt aan de volgende communicatiedoelen: - Kennis vergroten - Aanzetten tot actie - Samen doen Uitgangspunt in de communicatie is: De communicatie moet begrijpelijk, laagdrempelig en toegankelijk zijn, acties waar inwoners zelf deel aan kunnen nemen, samen met partners als KempenEnergie, enthousiaste inwoners en andere beleidsvelden, de gemeente geeft het goede voorbeeld en sluit aan bij het DNA van Bergeijk. De aanpak is gericht op een uitwerking van de doelen en uitgangspunten. Projecten in BERgeijkENERGY sluiten aan bij deze aanpak.

Resultaten 2024	In het kader van het communicatieplan MEE DOEN! “klaar-voor-aardgasvrij” lag in 2024 de nadruk op het vergroten van kennis, het aanzetten tot actie, en het gezamenlijk realiseren van duurzame doelen. Bestaande en nieuwe initiatieven, zoals de Subsidie Duurzame Maatregelen, activiteiten van KempenEnergie, DGZI, en energiedorpsondersteuners, speelden hierin een centrale rol. De Subsidie Duurzame Maatregelen bleek effectief in het stimuleren van investeringen in duurzaamheid. KempenEnergie ondersteunde bewoners met advies en begeleiding, wat leidde tot meer concrete acties. De inzet van energiedorpsondersteuners zorgde voor meer betrokkenheid en participatie in de gemeenschappen.
Uitvoering 2025-2026	Met middelen van het rijk (CDOKE) worden ingezet voor de uitbreiding van de formatie binnen de communicatieafdeling voor het intensiveren van de communicatieactiviteiten rondom de aardgasvrij-ready campagne in 2025. In 2026 gaan we de Transitie visie warmte herijken om te komen tot een Warmteprogramma t/m 2035 (zie project 1.5). Vooruitlopend daarop zullen we in 2025 de aanpak MEE DOEN! “klaar-voor-aardgasvrij” en de doelstelling in de TVW voor 2025 evalueren. Op basis hiervan wordt de aanpak bijgesteld om de doelstelling voor 2030 te behalen. Doelstellingen uit de TVW: <i>In 2025 heeft 70% van de woning- en gebouweigenaren in Bergeijk een idee van de stappen die zij moeten zetten om klaar-voor-aardgasvrij (aardgasvrij-ready) te worden. In 2030 is dit 90%.</i>
Opbrengsten	Kennis vergroten, aanzetten tot actie en samen doen

1.10	Energiearmoede
Korte omschrijving en doel project	In 2022 en 2023 heeft de gemeente Bergeijk middelen ontvangen om huishoudens te ondersteunen met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten door hoge energiekosten in combinatie met de lagere energiekwaliteit van de woningen. Uit de cijfers en tools die we ter beschikking hebben gekregen blijkt dat begin 2022 4,2% van de huishoudens in Bergeijk te maken heeft met energiearmoede. Het doel is deze doelgroep ontzorgt wordt in hun isolatieaanpak met gericht advies, financiële steun ontvangt voor maatregelen en vanuit een sociaal maatschappelijk perspectief gekeken wordt naar deze doelgroep om de juiste begeleiding te bieden.
Resultaten 2024	Gezond en energiezuinig wonen scans In totaal zijn er 30 “Gezond en energiezuinig wonen” scans bij KempenDuurzaam ingekocht om ingezet te worden binnen de gemeente. Het eerste project waarvoor deze scans worden aangeboden, vindt plaats in samenwerking met de dorpsondersteuners. De scans bieden bewoners inzicht in mogelijkheden om hun energieverbruik te beperken en tegelijkertijd gezond en comfortabel te wonen. Gecombineerd met deze scans wordt een energiemeter geplaatst in de woning waardoor bewoners inzicht krijgen in hun energie verbruik. Daarnaast worden de resultaten van de scans geanalyseerd om gerichte adviezen te geven en verdere ondersteuning te bieden. Pilot inzet dorpsondersteuners Met dorpsondersteuners uit de dorpskernen 't Hof en Luyksgestel is een pilot gestart om mensen vanuit een sociaal maatschappelijk perspectief te benaderen en vervolgens te begeleiden in efficiënter energieverbruik en aanmelden voor energiebesparende maatregelen met het doel hun energiekosten te verlagen. De pilot vindt plaats in Bergeijk 't Hof en Luyksgestel omdat de meeste inwoners met energiearmoede in deze kernen wonen en er op een korte termijn capaciteit bij de dorpsondersteuners van deze kernen beschikbaar was.

	De Groene Zone Isoleren Inwoners met energiearmoede ontvangen een korting op een isolatiemaatregel van €2500. Ondersteuning doelgroep bij klantreis De Groene Zone Isoleren Er is een aanpak opgezet om inwoners met woningen met slechte energielabels (label D, E, F, G) en een WOZ-waarde onder de €429.300 te ondersteunen gedurende de gehele 'klantreis'. Voor met name de doelgroep met lage inkomens is extra ondersteuning geboden op verschillende momenten in het proces, om te voorkomen dat zij afhaken. Het doel is dat er daadwerkelijk één of meerdere isolerende maatregelen worden uitgevoerd.
Uitvoering 2025-2026	Na de pilot in Bergeijk 't Hof en Luyksgestel zal er geëvalueerd worden. Op basis hiervan besluiten we hoe we deze aanpak in 2025 en 2026 doorzetten. De intentie is om de aanpak van energiearmoede met de dorpsondersteuners en KempenDuurzaam door te zetten. We willen dan ook de dorpsondersteuners van de andere kernen van Bergeijk betrekken. In 2025 hebben we daarvoor nog de beschikking over de middelen vanuit het rijk voor de aanpak van energiearmoede. De Groene Zone Isoleren en De Groene Zone Zonnepanelen zijn projecten die zich met name richten op de moeilijk bereikbare doelgroepen. In extra ondersteuning voor de doelgroep in deze projecten wordt voorzien door middel van financiële middelen (korting op het aanbod) en op ondersteuning van de doelgroep bij klantreis bij deze projecten (zie project DGZI 1.11 en Energiearmoede 1.13)
Opbrengsten	Energiebesparing bij huishoudens met energiearmoede

1.11	De Groene Zone Isoleren (DGZ-I)
Korte omschrijving en doel project	De Groene Zone Isoleren omvat een integraal advies, het aanbrengen van isolatiemaatregelen en eventueel een lening. Het project is uitsluitend bedoeld voor particuliere woningeigenaren (geen VvE's of particuliere verhuurders). Bij de integrale scan levert een adviseur een duurzaamheidsadvies voor de hele woning, inclusief verduurzamingsmaatregelen die niet binnen dit project vallen, zoals een warmtepomp. Dit energieadvies moet handelingsperspectief bieden aan de deelnemer. Veel particuliere woningeigenaren geven aan dat zij willen investeren in het isoleren van hun huis. Maar zij stuiten op een aantal drempels waarvan het uitzoekwerk, de administratieve handelingen, de financiën en het zelf organiseren van het onderhoud de belangrijkste zijn. Deze bezwaren worden in het project weggenomen: de woningeigenaar wordt volledig ontzorgd. De gemeente ontzorgt de bewoner door op te treden als contractpartner. Het doel is om in de periode 2023-2027 een deelname van 277 woningen te bereiken. In de 2e periode 2027-2030 willen we wederom 277 woningen bereiken. Zo doelen we op 554 deelnemende woningen in 2030.
Resultaten 2024	In 2024 is er een aanbestedingstraject doorlopen. Op basis van deze aanbesteding is er met een organisatie een overeenkomst afgesloten. De officiële start van het project is in oktober 2024. Specifieke Uitkering (SpUK) Lokale Aanpak Isolatie Vanaf 1 maart 2023 is het mogelijk om als gemeente een aanvraag te doen voor een Specifieke Uitkering (SpUK) Lokale Aanpak Isolatie. Hiermee kan een eigen isolatieprogramma voor koopwoningen opgezet worden. Dit doen we in de vorm van het Groene Zone Isoleren project. Doel is om eigenaren van slecht geïsoleerde woningen die moeite hebben hun woning te verduurzamen te ondersteunen.

	in 2024 zijn op deze Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie middelen aangevraagd en toegezegd. We willen met deze middelen de woningeigenaren die aan de Groene Zone Isoleren deelnemen en binnen de doelgroep vallen een korting geven van maximaal €1.250,- op de te nemen maatregelen. Wanneer woningeigenaren binnen deze doelgroep een energietoeslag hebben komen ze in aanmerking voor een korting tot €2.500. Deze korting is onafhankelijk van de subsidie die zij kunnen krijgen vanuit RVO en de gemeente Bergeijk. Het benodigde budget voor deze korting is aangevraagd in 2023 en 2024 op de SPUK Lokale aanpak isolatie. De doelgroep beperkt zich tot een woning met een label D,E,F,of G (of twee slecht geïsoleerde bouwdeelen) en een WOZ-waarde onder de €429.300 hebben. De ontvangen middelen kunnen worden ingezet tot uiterlijk tot 31 december 2026.
Uitvoering 2025-2026	In 2025-2026 loopt het project de Groene Zone Isoleren. Tegelijkertijd lopen een aantal zaken die tijdens de afgelopen opstartfase van dit project naar boven kwamen waarmee we rekening moeten houden oppakken, te weten: Soorten Management Plan (SMP, zie project 1.12) en extra ondersteuning van de doelgroep met energiearmoede bij klantreis De Groene zone isoleren (zie project 1.10). Uitvoeren van dit project houdt ook in dat we nog meer aandacht gaan geven in onze communicatie aan isoleren.
Opbrengsten	277 woningen isoleren met 1 of 2 maatregelen zal naar verwachting 400.000 kg CO ₂ besparing opleveren.

1.12	Soorten Management Plan (SMP)
Korte omschrijving en doel project	Volgens de wet is het verboden om verblijfplaatsen van beschermde vogels of vleermuizen te beschadigen en te vernielen, of deze soorten te doden. Het zomaar isoleren van spouwmuren of daken zonder rekening te houden met deze dieren mag dus niet. Dit betekent dat iedere woningeigenaar wanneer er muur-en/of dakisolatie wordt aangebracht zich zal moeten houden aan de voorschriften vanuit de Omgevingswet, voorheen de Wet Natuurbescherming. Dit houdt in dat er bij een vermoeden van voorkomen van deze beschermde diersoorten, een tijdrovend en kostbaar ecologisch onderzoek moet plaatsvinden. Om inwoners hierin tegemoet te komen en de verduurzaming van woningen op stoom te houden stellen we een gemeentebreed Soorten Management Plan (SMP) op. Een Soorten Management Plan (SMP) zorgt dat de stand van de beschermde soorten op peil blijft en de populatie van de beschermde diersoorten geborgd wordt. Voordeel voor particuliere woningeigenaren is, dat zij hierdoor geen individueel ecologisch onderzoek hoeven uit te voeren. Zij kunnen onder voorwaarden gebruikmaken van de ontheffing die de gemeente krijgt van de provincie bij een goedgekeurd SMP. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de versnelling van natuur-inclusief isoleren een SPUK-regeling opgesteld waarmee provincies gemeenten kunnen ondersteunen om een SMP op te stellen. Gemeenten kunnen aanspraak maken op deze middelen wanneer zij een ecologisch bureau heeft gevonden die het ecologisch onderzoek voor de gemeente gaat uitvoeren om te komen tot een SMP. Voor de periode tussen nu en het hebben van een goedgekeurd SMP moeten we rekenen op zeker 3 jaar. Voor de tussenliggende periode heeft het Rijk een regeling natuurvriendelijk isoleren (NVI) opgesteld die geldt vanaf mei 2024 t/m met 2027. In deze 3 jaar kan een gemeente onder deze aanpak isolatieplannen uitvoeren bij particuliere koopwoningen tot een maximum van 6 % van de woningen.
Resultaten 2024	Samen met de andere gemeenten van de MRE en de provincie Brabant onderzoeken we de mogelijkheden zijn om te komen tot een SMP en pre-SMP. Bergeijk en 4 andere gemeenten zijn in april 2024 gestart met een aanbesteding SMP. Helaas bleek in juli dat er geen enkel bureau heeft ingeschreven om een SMP voor de gemeenten uit te voeren. Dit houdt in dat we in het najaar 2024 samen met Bizob op zoek gaan naar bureaus die toch nog mogelijkheden zien om voor Bergeijk een SMP op te stellen. Als dit lukt

	zal het onder andere voorwaarden zijn. Het grootste probleem is het tekort aan ecologen die een ecologisch onderzoek kunnen uitvoeren. Na het verschijnen van de regeling natuurvriendelijk isoleren van het Rijk (17 mei 2024) zijn aan de slag gegaan met de compensatieopgave die daarvoor moet worden uitgevoerd. Dit betekent dat we 10 kraamverblijven voor vleermuizen moeten realiseren.
Uitvoering 2025-2026	Het realiseren van de compensatieopgave kraamverblijven vleermuizen volgens de regeling Natuurvriendelijk Isoleren (NVI). Opstellen van een SMP. Zodra we een bureau hebben gevonden voor het opstellen van een SMP, kunnen we een aanvraag bij de provincie doen voor een pre-SMP.
Opbrengsten	Wanneer voldaan is aan de compensatieopgave volgens de regeling NVI kunnen gedurende 3 jaar 6% van de koopwoningen geïsoleerd worden per CBS-kern. Alleen gecertificeerde isolatiebedrijven mogen onder de regeling NVI natuurvriendelijk isoleren zonder ecologisch onderzoek of vergunning. Wanneer we een aanvraag kunnen doen voor een pre-SMP mag er naar alle waarschijnlijkheid 10% per CBS-kern natuurvriendelijk worden geïsoleerd. Gebiedsgericht SMP met een geldigheid van 10 jaar

1.13	De Groene Zone Zonnepanelen
Korte omschrijving en doel project	DGZ-Zonnepanelen is een vervolgproject op DGZ 1.0. De Groene Zone Zonnepanelen biedt een PV-installatie tegen passende financiële voorwaarden en ontzorging voor: - Particuliere woningeigenaren met beperkte financiële mogelijkheden; - Particuliere woningverhuurders die het zelf organiseren ingewikkeld vinden en graag ontzorgd willen worden; - Woningeigenaren binnen een Vereniging van Eigenaren (VvE), die graag inzetten op verduurzaming van hun woning maar dat in VvE-verband juridisch, financieel en operationeel moeten organiseren en daarvoor goed begeleid willen worden. Voor Bergeijk geldt dat zij niet eerder heeft deelgenomen aan de Groene Zone Zonnepanelen 1.0. De Groene zone zonnepanelen past bij de ambitie uit de Transitievisie warmte (2021). Hierin is het streven vastgelegd dat 70% van de elektriciteitsbehoefte van de gebouwde omgeving wordt voorzien in zonne-energie van daken in 2030.
Resultaten 2024	Voorbereiden en opstarten van het Groene Zone Zonnepanelenproject
Uitvoering 2025-2026	In 2025 zal de aanbesteding van de Groene Zone Zonnepanelen worden uitgevoerd. Het doel is om in 2026 een aanbod aan de inwoners te kunnen doen.
Opbrengsten	n.t.b. bij 51 installaties/ verbruik van 2800 kWh per jaar: 52.000 CO2 besparing per jaar

b. Duurzame gebouwen gemeente (Publieke dienstverlening)

1.14	Openbare verlichting LED in 8 jaar vervangen, energie besparen
Korte omschrijving en doel project	Vanaf 2018 tot en met 2025 wordt jaarlijks een gedeelte van het areaal openbare verlichting verled. Daarvoor is een budget van € 200.000,- per jaar vrijgemaakt.
Betrokken partijen	Nobralux, aannemer
Resultaten 2024	Het energieverbruik lag in 2013 op ongeveer 880.000 kWh per jaar, op basis van het toenmalige areaal. Door de omvorming verwachten wij dit terug te kunnen dringen naar 300.000 tot 350.000 kWh per jaar. Het areaal openbare verlichting bestaat momenteel uit 5946 armaturen. Tot en met uitvoeringsjaar 2023 zijn 4631 armaturen verled (=78%). Dit is het totaal van zowel de

	uitgevoerde vervangingsplannen, nieuwe plaatsingen en vervangingen binnen onder meer de Focusprojecten. In 2024 worden ca 800 lampen en armaturen vervangen. Daarmee komt het totaal na uitvoeringsjaar 2024 op ca 5430 LED-armaturen (=ca. 91%) Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van slim energiemanagement. Dit betekent slim schakelen en afwijken van het standaard nachtschakelen zoals door de netbeheerder wordt aangeboden en/of het reduceren van het lichtniveau door dimtechnieken. Ook dit is inmiddels op ruim 80% van de armaturen van toepassing. Gelijktijdig met de vervanging van armaturen wordt ook de schakeling aangepast.
Uitvoering 2025-2026	In 2025 zal voor de laatste keer een gedeelte van het areaal van de openbare verlichting grootschalig worden vervangen. Ook worden met reconstructies en Focusprojecten waar nodig de armaturen vervangen naar LED-armaturen. In 2025 zal dit onder meer het geval zijn in het project Traverse Luyksgestel, Burg. Magneestraat Bergeijk en herinrichting Weebosch. Na 2025 blijven we in uitbreidingsprojecten uiteraard LED-verlichting toepassen en bekijken we ook bij de Focus projecten of een verbetering van de openbare verlichting mogelijk is.
Opbrengsten	Op basis van het areaal openbare verlichting op peildatum 15-8-2023 is het verbruik over 2023 berekend op 528.489 kWh. Op basis van het areaal openbare verlichting op peildatum 29-7-2024 is het verbruik over 2024 berekend op 518.167 kWh. Het jaarverbruik dat in 2023 is berekend was: 528.489 kWh. Ten opzichte van het berekende jaarverbruik vorig jaar is 2% bespaard (10.322 kWh). Ten opzichte van 2013 is 41,3% bespaard, dat is ca. 13.200 kg CO₂.

1.15	Gemeentelijke gebouwen energiebesparing
Korte omschrijving en doel project	Omvormen van de gemeentelijke gebouwen tot energieneutrale gebouwen voor wat betreft het onderdeel energiebesparing.
Betrokken partijen	Gemeente
Resultaten 2024	Voor de gemeentelijke gebouwen zijn met name bij de basisvoorzieningen (TUOB) al flinke stappen gezet in energiereductie en duurzame energieproductie. Om de ambities voort te zetten is in 2023 een plan opgesteld om een volgende stap te zetten in het verduurzamen van de basisvoorzieningen en op termijn zoveel als mogelijk aardgasvrij te maken. De belangrijkste lopende initiatieven/projecten op dit moment zijn: - Verduurzamen basissportvoorzieningen: project momenteel in uitvoering met goedgekeurd krediet; (zie project 1.16) - Verduurzamen binnensportvoorzieningen: evaluatie volgens de BOB-methode staat gepland, met een beeldvormende avond voor de gemeenteraad in november 2024; Plan volgt later. (zie project 1.16) - Verduurzamen maatschappelijk vastgoed: In 2024 zijn de gebouwen van o.a. Get Praut, De Drie Eiken, De Hunnebergen en VV Riethoven aangepakt. Op termijn zal een afzonderlijk voorstel worden voorleggen aan de gemeenteraad voor de overige gebouwen
uitvoering 2025-2026	Wat betreft het verduurzamen van de gemeenschapshuizen, zal er in 2025 een apart voorstel worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Voor het verduurzamen van het overige maatschappelijk vastgoed in eigendom maakt de gemeente gebruik van het "Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed" van de provincie Noord-Brabant. Dit programma biedt verduurzamingsadviezen voor elk gebouw, gericht op het

	verkleinen van de CO2-footprint. Op basis van deze adviezen is er een globaal meerjarig uitvoeringsplan opgesteld, te beginnen in 2025. Tegelijkertijd kunnen de nog openstaande zaken, voortkomend uit “verduurzamen gemeentelijke gebouwen” nog uitgevoerd worden, zoals het aanbrengen van zonnepanelen op gemeenschapshuis Terlo en buurthuis ‘t Sant.
Opbrengsten	Besparing op gas- en elektriciteitsverbruik en een lagere energierekening.

1.16	Verduurzamen basissportvoorzieningen
Korte omschrijving en doel project	Om de transitie van fossiele warmtebronnen, zoals de traditionele cv-ketel, naar aardgasvrije alternatieven zoals warmtepompen mogelijk te maken investeren we in verduurzaming van de sportaccommodaties volgens een maatwerkplan per accommodatie. Het doel is om elke accommodatie zoveel mogelijk te verduurzamen met de kennis van nu. Deze investering draagt ook bij aan lagere verbruikskosten.
Betrokken partijen	Gemeente, sportverenigingen
Uitvoering 2024	Voor de verdere verduurzamingsstappen bij de gemeentelijke basissportvoorzieningen met een eigen accommodatie is voor elke accommodatie een maatwerkplan opgesteld. In 2024 is de uitvoering van dit plan na akkoord van de raad, gestart.
2025-2026	Naast de verdere verduurzaming van de basissportvoorzieningen zal er voor de binnensport een evaluatie binnensport volgens de BOB-methode plaatsvinden. Hiervoor staat een beeldvormende avond met gemeenteraad gepland eind 2024
Opbrengsten	Besparing op gas- en elektriciteitsverbruik en een lagere energierekening.

2. Duurzaam Werken

2.1	Energie hub bedrijventerrein de Waterlaat
Korte omschrijving en doel project	We stimuleren dat bedrijven in de gemeente Bergeijk een bijdrage leveren aan de energietransitie. Vanwege de netcongestie voor zowel teruglevering als afname van elektriciteit is het vestigings- en economisch klimaat in Bergeijk onder druk komen te staan. De vier Kempengemeenten werken samen met het Kempisch Ondernemers Platform (KOP) om een oplossing te vinden voor de congestie. Het KOP is projectleider aangesteld om dit initiatief op te pakken. Het initiatief wordt op het bedrijventerrein de Waterlaat uitgewerkt in de vorm van een energie hub. Een energie hub is een lokaal energienetwerk waar een slimme verbinding tussen de productie, de opslag en het verbruik van energie tussen deelnemers (meestal bedrijven) wordt gemaakt. Op het Kempisch Bedrijven Park (KBP) in gemeente Bladel loopt een vergelijkbaar project om oplossingen voor de congestieproblematiek te zoeken.
Betrokken partijen	Kempisch Ondernemers Platform (KOP), Energy Freedom, Alius Energy, Scholt Energy, Enexis, Rabobank, KempenEnergie, ondernemers op de Waterlaat, Kempen-gemeenten en Kempisch Bedrijven Park.
Resultaten 2024	In 2022 zijn een Stuurgroep en een Werkgroep opgericht, deze lopen nog steeds in 2024. De Stuurgroep bestaat uit bestuurlijke en ambtelijke vertegenwoordiging uit Bergeijk en Bladel, Scholt Energy, Alius Energy, KempenEnergie, Rabobank en de projectleider vanuit het KOP. In de Stuurgroep wordt de status van het project gedeeld, en blijven we op de hoogte van de status van het project op het KBP. De Werkgroep bestaat uit twaalf ondernemers op de Waterlaat, daarmee is ongeveer 80% van het elektriciteitsverbruik op de Waterlaat vertegenwoordigd. Zij zijn onderdeel van de energie hub. In de Werkgroep worden de mogelijkheden voor het omgaan met de congestieproblematiek besproken en delen ondernemers hun kennis en oplossingen. Als gemeente hebben we een faciliterende rol. EnergyFreedom is als technische partner aangesloten bij het project. EnergyFreedom levert de hard- en software waarmee het energieverbruik, -opwek en -opslag van de deelnemende bedrijven inzichtelijk gemaakt wordt. De deelnemende ondernemers hebben toegang tot een online platform waar de gegevens weergegeven worden. Dit platform wordt uiteindelijk ook gebruikt om capaciteit te kunnen verhandelen binnen de energie hub. Eén van de deelnemende ondernemers heeft inmiddels een batterij geplaatst bij het bedrijf. In eerste instantie kan daarmee het eigen energieverbruik worden gebalanceerd met duurzaam opgewekte energie. Later wordt deze batterij onderdeel van de energie hub en kan de batterij worden gebruikt als capaciteitsbuffer voor alle deelnemende ondernemers. De samenwerking met Enexis is een belangrijk onderdeel voor het vormen van een energie hub. We zijn met Enexis in gesprek om de energie hub ook technisch mogelijk te maken en met de deelnemende bedrijven één groepsaansluiting van Enexis af te sluiten. Voor dit project en het realiseren van een energie hub is subsidie aangevraagd. Het project heeft een aanjaagbijdrage van €50.000 uit het Stimuleringsfonds van de MRE ontvangen. Daarnaast is er ook een OPZuid-subsidie aangevraagd. De goedkeuring daarvan is bijna zeker. De gemeente ondersteunt dit project met €10.000 per jaar van 2023 t/m 2025. Daarna is het een zelfvoorzienend systeem van de ondernemers zelf.
Uitvoering 2025-2026	De volgende stappen in het project zijn om contractuele afspraken te maken met Enexis en een groepsaansluiting af te sluiten voor de energie hub. Daartoe moet de energie hub als entiteit eerst juridisch worden vormgegeven. Hierbij worden ook de voorwaarden voor het toetreden/terugtrekken van deelnemers opgenomen. Ook moeten er nog afspraken worden gemaakt en vastgelegd over het verhandelen van elektriciteit tussen bedrijven. Ondertussen zullen ondernemers worden aangespoord om de mogelijkheden voor opwek van duurzame energie bij hun bedrijven te benutten.

	De ambitie is om de energie hub als product ook te kunnen implementeren bij andere bedrijventerreinen in de regio. Dat initiatief ligt bij het KOP.
Opbrengsten	n.v.t.

2.2	Stimulering verduurzaming bedrijventerreinen
Korte omschrijving en doel project	Er zijn meer dan 100 bedrijventerreinen in de MRE-regio. Een groot deel van de bedrijventerreinen heeft een lage organisatiegraad en verduurzaamt matig. Tegelijkertijd is de energietransitie in volle gang, bij veel bedrijventerreinen zorgt dat voor onrust of onzekerheid, door bijvoorbeeld netcongestie, aardgasvrij zijn en energietarieven. Daarbij ligt de focus van veel kleinere bedrijven op zaken als financiën, personeel en bedrijfsvoering Steeds meer bedrijven worden aangespoord meer aandacht te besteden aan energiebesparing en CO₂-reductie door verduurzaming van gebouwen en processen. Bedrijven kunnen voordeel halen uit samenwerking rond duurzame thema's door kennis te delen en samen duurzame projecten of begeleidende diensten in te vullen. De provincie heeft SPUK gelden beschikbaar voor de verduurzaming van bedrijventerreinen in de MRE-regio. Met het geld kan de regio aanjagers aanstellen om de bedrijventerreinen te helpen met het samenwerken aan verduurzaming en de organisatiegraad te vergroten. In 2024 worden de aanjagers geworven en het project gaat van start in oktober 2024. Bergeijk is dan ook aan de beurt.
Betrokken partijen	MRE, ODZOB
Uitvoering 2025-2026	Het project loopt in Bergeijk naar verwachting van oktober 2024 tot oktober 2025. Omdat de start nog moet plaatsvinden, is het nog niet duidelijk welke activiteiten er gaan plaatsvinden in het project.
Opbrengsten	n.t.b.

2.3	Controles Informatie- en energiebesparingsplicht bedrijven
Korte omschrijving en doel project	Bedrijven met een verbruik vanaf 50.000kWh elektriciteit of 25.000 m3 aardgas per jaar hebben op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer de verplichting om energiebesparende maatregelen te nemen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder. Daarnaast hebben zij sinds 1 juli 2019 de plicht tot het melden van deze energiebesparende maatregelen (informatieplicht). De Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) heeft een ondersteuningsregeling ontvangen vanuit het Rijk om de werkzaamheden rond de controle van deze plichten uit te voeren voor gemeentes. Het Rijk heeft deze middelen t/m 2026 beschikbaar gesteld. De ODZOB spoort bedrijven die nog geen rapportage hebben ingeleverd aan om dat nog te doen, en doen controles of de energiebesparing wordt uitgevoerd.
Betrokken partijen	ODZOB
Resultaten 2024	In totaal hebben 133 bedrijven een rapportage ingediend volgens de informatieplicht. 71 bedrijven hebben aangegeven dat zij niet onder de informatieplicht vallen, omdat het energieverbruik lager is gelegen dan de gestelde grenswaarden. Uitgaande van een inschatting die is gemaakt door het Ministerie van EZK bij de start van het project (216 informatieplichtige bedrijven), betekent dit dat 94% zich heeft gemeld (wel/geen informatieplicht). De uitvoering van de versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht (VUE) is nu afgerond. De VUE heeft een flinke impuls gegeven aan het besparen van energie bij bedrijven en instellingen. Om deze besparingen voort te zetten voor het behalen van de klimaatdoelen, maakt de ODZOB nu gebruik van de middelen van de

	Specifieke uitkering toezicht en handhaving energie (SPUK THE) voor regulier toezicht op energiebesparing.
Uitvoering 2025-2026	Tot en met 2026 wordt ingezet op de controle en handhaving op de energiebesparingsplicht. Bij bedrijven wordt gecontroleerd op basis van de al ingediende rapporten. Daarbij wordt gekeken naar de maatregelen en de mate van uitvoering van deze maatregelen zoals opgegeven door de bedrijven zelf. Het gaat in ieder geval om inventariserende controles, bedrijfsbezoeken, fysieke hercontroles, en het opstellen 1 ^e en 2 ^e waarschuwingsbrieven.
Opbrengsten	Er zijn 36 controles bij bedrijven geweest. Uit analyse blijkt dat elke controle resulteert in een gemiddelde reductie van ongeveer 25 ton CO ₂ . In totaal betekent dit dus een resultaat van ongeveer 900 ton CO ₂ -reductie.

2.4	Energielabel C verplichting Kantoorpanden
Korte omschrijving en doel project	Vanaf 1 januari 2023 moeten kantoorpanden minimaal een Energielabel C hebben, anders mag het kantoorgebouw niet meer worden gebruikt als kantoor. Deze verplichting geldt wanneer de gebruiksoppervlakte van de kantoorfuncties >50% van de totale oppervlakte van een gebouw is en/of wanneer de gebruiksoppervlakte van de kantoorfuncties >100m ² is. De ODZOB heeft de controle hierop uitgevoerd.
Betrokken partijen	ODZOB, EZK
Resultaten 2024	In 2022 heeft de ODZOB de eigenaren van kantoorpanden (in totaal 19) die nog geen energielabel hebben of een energielabel slechter dan C hierover geïnformeerd. In 2023 heeft de ODZOB een hercontrole gedaan. De kantoorpanden die niet aan de label C verplichting voldoen, zijn nogmaals geïnformeerd. In 2024 heeft de ODZOB fysieke controles uitgevoerd. In totaal hebben 9 kantoorpanden een energielabel C of hoger. Voor de overige 10 kantoorpanden bleek de wetgeving niet van toepassing.
Uitvoering 2025-2026	Dit project is nu afgerond.
Opbrengsten	n.v.t.

2.5	Rapportageplicht werkgebonden personenmobiliteit
Korte omschrijving en doel project	Vanaf 1 juli 2024 zijn grotere werkgevers (100 of meer werknemers) verplicht om hun werkgebonden personenmobiliteit te registreren en hierover vanaf 2025 te rapporteren. Gemeenten zijn bevoegd gezag voor toezicht en handhaving. De ODZOB voert deze werkzaamheden als basistaak voor de gemeente Bergeijk uit. Werkgebonden personenmobiliteit omvat de zakelijke reizen en woon-werkverkeer door werknemers. Het betreft het aantal gereisde kilometers per vervoermiddel, rekening houdend met het type brandstof. De bedoeling van het besluit is dat organisaties zelf actie ondernemen om de CO ₂ -uitstoot te verminderen. De rapportage is hierbij een hulpmiddel. Als de CO ₂ -uitstoot landelijk niet daalt, krijgen werkgevers op termijn een reductieverplichting opgelegd.
Betrokken partijen	ODZOB
Uitvoering 2025-2026	Uiterlijk 30 juni 2025 moeten werkgevers de rapportage over de periode 1 juli 2024 tot en met 31 december 2024 indienen. De ODZOB controleert of de rapportages tijdig en volledig zijn ingediend. Het RVO heeft een lijst aangeleverd met werkgevers die onder het besluit vallen. In de gemeente Bergeijk gaat dat om 3 werkgevers, waaronder de gemeente.
Opbrengsten	n.v.t.

3. Duurzame Mobiliteit

3.1	Laadpalen																																							
Korte omschrijving en doel project	In 2019 is beleid opgesteld om elektrisch rijden en laden van elektrisch vervoer te stimuleren. In 2020 is gestart met de uitrol van laadvoorzieningen in de openbare ruimte. In 2024 wordt het beleid geactualiseerd. Er wordt een toename van elektrische auto's verwacht. We verwachten dat de stijging vooral plaatsvindt bij huishoudens die een parkeergelegenheid op eigen terrein hebben. Voor inwoners die geen parkeermogelijkheid hebben op eigen terrein is het vanaf 2020 mogelijk om een aanvraag in te dienen voor een openbare laadpaal. Om te voorzien aan de groeiende vraag naar openbare laadpalen in de toekomst zijn we gestart met het plaatsen van openbare laadpalen voor inwoners en bezoekers.																																							
Betrokken partijen	Vattenfall InCharge, Provincie Noord-Brabant																																							
Resultaten 2024	Afgelopen jaren zijn er in de gemeente Bergeijk al diverse parkeerplekken gerealiseerd volgens het principe 'paal volgt auto'. Hierbij worden laadpalen geplaatst op verzoek van particulieren die niet de mogelijkheid hebben om op eigen terrein te laden. De komende jaren blijven we hierin faciliteren. Daarnaast blijven we inzetten op het realiseren van algemene openbare laadvoorzieningen in de openbare ruimte. Inmiddels zijn in alle kernen laadvoorzieningen geplaatst. Daarnaast zijn inmiddels ook laadvoorzieningen bij sportparken in voorbereiding en worden mogelijkheden bekeken om snellaadvoorzieningen te realiseren bij onder andere de Jumbo in Bergeijk en de nieuwe locatie van de Albert Heijn (realisatie 2024). Bij het plaatsen van een laadpaal worden er twee parkeerplekken ingericht en bij veelgebruik wordt er een extra laadpaal voorzien. In 2024 zijn er 3 laadlocaties bijgekomen, namelijk aan de Pieter Willemstraat, de Dr. Barentsenstraat en de Hoefakkers. Daarnaast verwachten we in 2024 ook de realisatie van een laadpaal aan de Meidoornstraat. Het verkeersbesluit daarvoor is al onherroepelijk. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het gebruik van de laadpalen. Totaal geladen kWh per maand en jaar <table><thead><tr><th>Maand</th><th>2023 (kWh)</th><th>2024 (kWh)</th></tr></thead><tbody><tr><td>januari</td><td>8500</td><td>11000</td></tr><tr><td>februari</td><td>8500</td><td>10200</td></tr><tr><td>maart</td><td>7500</td><td>11800</td></tr><tr><td>april</td><td>7500</td><td>12800</td></tr><tr><td>mei</td><td>6000</td><td>14000</td></tr><tr><td>juni</td><td>5800</td><td>13200</td></tr><tr><td>juli</td><td>3800</td><td>11000</td></tr><tr><td>augustus</td><td>4200</td><td>0</td></tr><tr><td>september</td><td>3800</td><td>0</td></tr><tr><td>oktober</td><td>5800</td><td>0</td></tr><tr><td>november</td><td>8500</td><td>0</td></tr><tr><td>december</td><td>9800</td><td>0</td></tr></tbody></table>	Maand	2023 (kWh)	2024 (kWh)	januari	8500	11000	februari	8500	10200	maart	7500	11800	april	7500	12800	mei	6000	14000	juni	5800	13200	juli	3800	11000	augustus	4200	0	september	3800	0	oktober	5800	0	november	8500	0	december	9800	0
Maand	2023 (kWh)	2024 (kWh)																																						
januari	8500	11000																																						
februari	8500	10200																																						
maart	7500	11800																																						
april	7500	12800																																						
mei	6000	14000																																						
juni	5800	13200																																						
juli	3800	11000																																						
augustus	4200	0																																						
september	3800	0																																						
oktober	5800	0																																						
november	8500	0																																						
december	9800	0																																						

Aantal sessies per maand en jaar

Laadsessies per plaats in 2024

Plaats	# Laadpunten	kWh	# Sessies	# Gebruikers	kWh per punt per dag
Bergeijk	18	49101	1676	341	15,54
Luyksgestel	2	10090	508	81	23,86
Riethoven	8	15248	719	199	9,02
Westerhoven	4	9668	558	51	17,52
Totaal	32	84107	3461	646	14,32

In 2024 worden de beleidsregels voor elektrische laadinfrastructuur geüpdatet. Deze worden naar verwachting in december aan de gemeenteraad voorgelegd. Daarnaast loopt er in 2024 een pilot met betrekking tot een verlengde particuliere aansluiting. Dat betekent dat huiseigenaren een particuliere laadpaal kunnen aansluiten, terwijl de woning geen parkeervoorziening op eigen terrein heeft. Hier wordt dan een kabelgootegel geplaatst, zodat de laadkabel over de stoep naar de straat kan lopen, zonder hinder te veroorzaken. De bevindingen van deze kabelgootegel worden in de actualisatie van de beleidsregels meegenomen.

Vattenfall Incharge heeft in 2024 de nieuwe aanbesteding van de provincies Noord-Brabant en Limburg betreffende de uitrol en realisatie van elektrische laadvoorzieningen gewonnen. Dit betekent dat zij de komende 4 jaar weer de openbare laadpalen in onze gemeente mogen plaatsen. In 2024 worden de plankaarten voor elektrische laadinfrastructuur samen met Vattenfall geactualiseerd. Dit gebeurt op basis van landelijke prognoses. Doel is om dit duidelijk naar onze inwoners te communiceren en middels participatie mogelijk 2 keer per jaar locaties te valideren. De afgelopen periode hebben we met name het 'paal volgt auto' beleid gevolgd. Dat houden we nog steeds vast, hoewel we daarnaast ook pro actief vooruit gaan denken. Dit nemen we mee in de actualisatie van de beleidsregels.

Uitvoering 2025-2026	Op basis van het geactualiseerde beleid in 2024 zullen we in 2025 en 2026 steeds meer laadvoorzieningen realiseren zodat we aan de ambities van de beleidsregels blijven voldoen.
Opbrengsten	Een elektrische auto opgeladen met stroom uit stopcontact (grijs-groen mix) stoot per 12.000 km 1500kg minder CO ₂ uit dan een benzine auto. Het aandeel groene elektriciteit zal de komende jaren toenemen waarmee de besparing nog verder toeneemt.

3.2

Fietsambitie

Korte omschrijving en doel project	In de gemeentelijke visie Mobiliteit wordt met de fietsambitie hoog ingezet op de fiets. We zetten in op goede en comfortabele fietsroutes. Het doel is om de fiets een alternatief te laten zijn voor het autogebruik. De laatste jaren zijn grote stappen gemaakt in het uitvoeren van de fietsambitie, ook de komende jaren zullen we in blijven zetten op het realiseren van de fietsambitie waarbij de fietsverbinding van Bergeijk naar het stedelijk gebied als onderdeel van het regionale project F67 – De Kempenroute hoog op de agenda blijft staan.
Betrokken partijen	Iv Infra b.v., Beeck Ruimtemakers
Resultaten 2024	De fietsambitie gaat over de infrastructurele kant waarmee fietsgebruik gestimuleerd wordt. De afgelopen jaren zijn de volgende resultaten geboekt: - Fietsverbinding Bergeijk – stedelijk gebied: - o Eerste deel Broekhovenseweg uitgevoerd. - o Laatste deel Broekhovenseweg (Zevenfontein - Volmolen) realisatie 2024. - o Ploegpad gereed. - Fietspad Luyksgestel – Weebosch: Gerealiseerd. - Fietsverbinding Eersel – Bergeijk: Gerealiseerd. In 2023 is de bestuursovereenkomst F67 – De Kempenroute ondertekend. Hiermee is een belangrijke stap gezet in de realisatie van de snelfietsroute. In 2024 is de fietsstraat Walik civieltechnisch uitgewerkt, en is het werk aanbesteed zodat we begin 2025 kunnen starten met de uitvoering. Daarnaast is in 2024 de “Fietscultuur Bergeijk” aan de gemeenteraad voorgelegd waarbij de raad belangrijke keuzes heeft gemaakt ten aanzien van de structurele inzet van de fiets als belangrijkste vervoersmiddel voor de korte en middellange afstand.
Uitvoering 2025-2026	De volgende projecten staan op de planning: - Fietsstraat Walik: in voorbereiding, realisatie 2025. - Opstart vrijliggend fietspad Eikestraat en Broekhovenseweg (kom Walik tot aan Veldhovensedijk): start uitvoering eind 2024 begin 2025. - Fietspad Walik – Steensel: in voorbereiding, start uitvoering eind 2024 begin 2025. - Naar verwachting wordt in 2025-2026 de F67 op Bergeijks grondgebied verder afgerond. In 2025 wordt de “Fietscultuur Bergeijk” nader uitgewerkt en wordt de reikwijdte en omvang van het project met de gemeenteraad bepaald.
Opbrengsten	Minder gebruik van de auto zorgt voor een afname van de CO ₂ -uitstoot.

3.3	Ff'kes meerijden / werkgeversaapak
Korte omschrijving en doel project	Het doel is het bereikbaar houden van (economische) toplocaties door het ontwikkelen van vernieuwende, duurzame vervoersconcepten. Daarbij wordt ingezet op verschillende vormen van duurzaam vervoer in de reisgedragsverandering van werknemers. Dit doen we met pilots zoals Ff'kes meerijden en de werkgeversaapak.
Betrokken partijen	Brainport Bereikbaar
Uitvoering 2024	In 2023 en 2024 zijn pilots van het project 'Ff'kes meerijden' gestart. Er is een Ff'kes meerijden hub in de kern Luyksgestel en Weebosch geplaatst, daarnaast ook in drie andere Kempendorpen. <u>Indicatie gebruik liftzuilen</u> Direct na de opening van de liftzuilen was er een piek in het gebruik te zien. Daarna nam het gebruik af. In de winter waren er geen lifters vanwege problemen met de stroom. Inmiddels functioneren alle liftzuilen weer en zien we het aantal drukmomenten

	weer stijgen. In de Weebosch werd sinds de opening van de liftzuilen (eind september 2023) 139 keer gedrukt voor een lift, zonder gevolgd te worden door een annulering (bijv. om een andere richting te kiezen of de liftvraag te stoppen). In Luyksgestel was dat 61 keer. Afgelopen maand mei werd in Weebosch 41 keer gedrukt, zonder annulering. In Luyksgestel was dat 8 keer. Het is niet bekend of deze drukmomenten ook daadwerkelijk hebben geleid tot een lift. In de Kempen is in april-mei 2024 een enquête uitgezet over F'kes meerijden. In totaal vulden 180 respondenten deze in, waarvan 12 uit de gemeente Bergeijk. De enquête leverde 12 mensen op die graag willen meedenken en testen om het concept tot een succes te maken. Van de 12 Bergeijkse respondenten hadden er 11 al eens van het testproject gehoord, voor 1 iemand was het nieuw. De resultaten laten zien dat de Bergeijkse inwoners over het algemeen sceptisch staan tegenover het initiatief. Een aantal daarvan vinden liften onveilig. Ook werd o.a. aangegeven dat er meer bekendheid aan gegeven moet worden, dat ze weinig gebruik op straat zien, dat het liften gekoppeld moet worden aan een app en dat beter ingezet kan worden op meer ov. De werkgeversaanpak is een project waarbij vanuit Brainport Bereikbaar, door middel van een mobiliteitsmakelaar, bedrijven in de Kempen worden benaderd om actief mee te denken aan andere manieren om van en naar het werk te reizen en bijvoorbeeld mogelijkheden voor thuiswerken. Er wordt voor bedrijven inzichtelijk gemaakt welke voordelen fietsregelingen kunnen hebben en bedrijven worden hierbij begeleid. Daarnaast wordt inzichtelijk gemaakt wat fietsregelingen aan CO₂ reductie oplevert en hoe het voor minder verzuimdagen zorgt. De werkgeversaanpak wordt verder uitgerold. Steeds meer werkgevers worden hierbij betrokken en een aantal Bergeijkse bedrijven zijn al aangehaakt. We werken toe naar een Kempenbrede uitrol van de werkgeversaanpak.
Uitvoering 2025-2026	Uit de eerste resultaten blijkt dat het project Ff'kes meerijden niet echt wil landen onder de gemeenschap. Op dit moment is het nog niet duidelijk wat het vervolg van het project gaat zijn.
Opbrengsten	Minder gebruik van de auto zorgt voor een afname van de CO ₂ -uitstoot.

4. Duurzame gemeente

4.1	Verduurzamen dienstreizen door middel van elektrische auto's
Korte omschrijving en doel project	Vanuit het voorbeeldgedrag van de gemeente is het wenselijk om het werk-werk verkeer op een duurzame manier uit te voeren. Dit kan door enerzijds meer op afstand te vergaderen maar ook door het gebruik van duurzame vervoersmiddelen. In andere Kempengemeenten is het al gemeengoed dat ambtenaren gebruik maken van elektrische vervoersmiddelen. Dit kunnen we ook in Bergeijk budgettair neutraal doorvoeren doordat de kosten gedekt worden door een vrijval van budget dienstreizen.
Betrokken partijen	Gemeente
Resultaten 2024	De aanschaf van elektrische auto's is niet uitgevoerd in 2024.
Uitvoering 2025-2026	In 2025 wordt het vervolg bepaald hoe te komen tot het aanschaffen van elektrische auto's
Opbrengsten	Een elektrische auto opgeladen met stroom uit stopcontact (grijs-groen mix) stoot per 12.000 km 1500kg minder CO ₂ uit dan een benzineauto. Het aandeel groene elektriciteit zal de komende jaren toenemen waarmee deze berekening nog gunstiger uitkomt.

4.2	Regionale Energie Strategie (RES)
Korte omschrijving en doel project	Als onderdeel van het Klimaatakkoord vraagt het Rijk iedere RES-regio om Regionale Energiestrategie (RES) op te stellen en te versturen om te kunnen doorrekenen. De RES van de Metropoolregio Eindhoven (MRE) is een samenwerking van 21 gemeenten, waterschappen de Dommel en Aa en Maas, provincie Noord-Brabant en Enexis Netbeheer. De gemeenten werken met elkaar samen via de subregio's de Peel, de Kempen, de A2-gemeenten en het Stedelijk Gebied Eindhoven. Eind 2021 is de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 vastgesteld voor de Metropoolregio Eindhoven (MRE). De RES richt zich op de ambities voor 2030, maar geeft waar mogelijk een doorkijk naar 2050. Sinds september 2022 is Bergeijk Bestuurlijk Voorzitter van de RES MRE.
Betrokken partijen	Stuurgroep, Programmteam, Provincie Noord-Brabant, Adviesgroep (o.a. BMF/ZLTO/TU/e), Waterschappen de Dommel en Aa en Maas; Enexis, Metropoolregio Eindhoven (21 gemeenten).
Resultaten 2024	Vanuit het Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma (S&UP) zijn verschillende programmalijnen, coalities, projecten en ontwikkelteams ontstaan. Dit zijn concrete samenwerkingen waar gemeentes bij kunnen aanhaken om invulling te geven aan thema's als besparing, warmte, energiesysteem, etc. In 2024 is er een herijkte S&UP opgesteld. Inmiddels is Bergeijk ambtelijk bij gaan dragen aan het ontwikkelteam Energiesysteem, de Groene Zone Zonnepanelen en de coalitie Natuurvriendelijk Isoleren. Door middel van rapportage wordt gemonitord hoe het staat met de gestelde doelen en de uitvoering van de projecten in de regio.
Uitvoering 2025-2026	Het Rijk heeft de opgave van om de RES'en tussentijds te herijken. Vanaf 2025 wordt begonnen aan de RES 2.0. In de tussentijd blijft de monitoring en uitvoering van projecten aan de gang.
Opbrengsten	Deelname aan projecten

4.3	Uitbreiding elektriciteitsnet
Korte omschrijving en doel project	De Kempengemeenten hebben, net als de rest van Noord-Brabant, te maken met netcongestie. Het elektriciteitsnet is te vol en er is niet genoeg capaciteit om alle gevraagde en teruggeleverde stroom te transporteren. De vraag naar elektriciteit vanuit de industrie, mobiliteit en de gebouwde omgeving is de afgelopen jaren flink gestegen door elektrificatie en het overstappen van fossiele energiebronnen. Tegelijkertijd moet in de energietransitie steeds meer elektriciteit gehaald worden uit duurzame energiebronnen zoals zonne- en windenergie. De energietransitie heeft effect op de opwek, het transport en het gebruik van energie. Er is in het huidige elektriciteitsnet niet

	genoeg capaciteit om mee te gaan in de groei in opwek en verbruik van elektriciteit. Dit zorgt voor netcongestie op piekmomenten. Enexis werkt hard aan het uitbreiden en versterken van het elektriciteitsnet, maar dit kost veel tijd. Totdat er extra capaciteit beschikbaar is, kunnen gecontracteerde aansluitingen niet verzwaard worden en kunnen er geen nieuwe aansluitingen worden gerealiseerd. Bovendien is het terugleveren van grootschalig opgewekte duurzame energie aan het net niet meer mogelijk. Dit heeft naast gevolgen voor de energietransitie ook ernstige gevolgen voor het economisch klimaat en de innovatiekracht van onze regio. Naast de gesprekken met de netbeheerders (Enexis & TenneT) om korte en lange termijn oplossingen te vinden voor deze problematiek, kijken we ook naar andere innovatieve mogelijkheden voor het transport en/of opslag van elektriciteit (zie 2.1 Energie hub bedrijventerrein de Waterlaan). Bovendien dragen we bij aan verschillende samenwerkingen (UTEB) en ondersteunen we projecten van Enexis (Buurtaanpak) en TenneT (Netuitbreiding EHVZ – HPRT) waar dat kan.
Betrokken partijen	Metropoolregio Eindhoven, Provincie Noord-Brabant, TenneT, Enexis, Brainport Development
Resultaten 2024	Netuitbreiding Hoogspanningsverbinding EHVZ – HPRT De MRE faciliteert in samenwerking met een aantal gemeenten, waaronder Bergeijk, de opwaardering van de verbinding tussen hoogspanningsstations Eindhoven-Zuid (EHVZ) en Hapert (HPRT) in samenwerking met TenneT. Deze opwaardering zorgt in de regio voor een uitbreiding van de netcapaciteit, wat essentieel is voor de aansluiting van het zonne- en windpark op het elektriciteitsnet. TenneT is verantwoordelijk voor dit project, inmiddels is er een projectgroep gestart. Het ambtelijk overleg tussen deelnemende gemeenten en de provincie Noord-Brabant heeft gezamenlijk besloten om voor dit project een Projectprocedure (5.2 Omgevingswet) te volgen. Daarmee wordt er één provinciale procedure gevolgd, in plaats van meerdere gemeentelijke procedures. Tussen de gemeenten en de provincie wordt ook een samenwerkingsovereenkomst opgesteld. Uitvoeringsprogramma Toekomstbestendig Elektriciteitsnetwerk Brainport (UTEB) Eind 2023 heeft de Stuurgroep Energietransitie ingestemd met de start van het Uitvoeringsprogramma Toekomstbestendig Elektriciteitsnetwerk Brainport (UTEB). In het programma werken de MRE-gemeenten in de regio samen met Brainport Development, de provincie Noord-Brabant en de netbeheerder aan het versnellen van netuitbreidingen op de midden- en laagspanning en het toepassen van slimme oplossingen voor netcongestie. De gemeente Bergeijk neemt deel aan de werkgroep voor procesversnelling. Enexis moet in de komende 10 jaar 120 middenspannings-transportverdeelstations (MS-stations) plaatsen, 16 daarvan moeten in de komende twee jaar gerealiseerd worden. Dat is een enorme opgave. In Bergeijk moeten er in de komende 10 jaar 3 MS-stations worden geplaatst, en één in de komende twee jaar. Het doel van de werkgroep procesversnelling is om te leren van en te versnellen in de lopende projecten voor de komende twee jaar en een werkwijze te ontwikkelen waarmee alle 120 MS-stations volgens een snellere procedure gerealiseerd kunnen worden. Buurtaanpak Enexis Enexis geeft aan dat er voor de uitbreiding en verzwaring van het laagspanningselektriciteitsnet er ongeveer een verdubbeling van het aantal transformatorhuisjes in de woonwijken moet komen, en dat ongeveer één op de drie straten open zal moeten voor het verzwaren van kabels. Dit is een hele grote opgave voor Enexis. In Bergeijk moeten er 9 transformatorhuisjes bij worden geplaatst, en moet er meer dan 30 km kabel worden verzwaard. Dit vraagt ook veel capaciteit van onze medewerkers.

	Daarom wordt er een samenwerkingsovereenkomst opgesteld waarmee afspraken worden gemaakt om op een snellere manier samen te werken.
Uitvoering 2025-2026	Netuitbreiding Hoogspanningsverbinding EHVZ – HPRT De volgende stappen in het project zijn het bepalen van een voorkeurstracé, het onderzoeken van belemmeringen, het volgen van de projectprocedure en het plaatsen van de verbinding tussen de hoogspanningsstations. UTEB De realisatie van de MS-stations in de komende twee jaar moet leiden tot inzichten die worden gestandaardiseerd. De planning van projecten wordt hiermee gereguleerd en zoveel mogelijk belemmeringen worden weggenomen. Er wordt zoveel mogelijk geleerd van bestaande oplossingen. Er wordt ook een klankbordgroep gevormd, met een diverse representatie van ambtenaren duurzaamheid, ruimtelijke ontwikkeling en vergunningen, om een gedragen handreiking voor procesversnelling te ontwikkelen. Buurtaanpak We blijven in goed overleg met Enexis en maken afspraken om het laagspanningsnet op een gebiedsgerichte en proactieve werkwijze snel te versterken.
Opbrengsten	n.v.t.

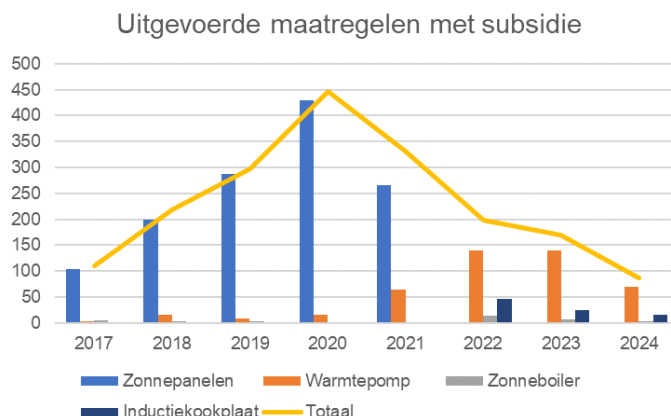
5. Hernieuwbare energie

5.1	Grootschalige zonne- en windenergie Bergeijk
Korte omschrijving en doel project	De Nederlandse overheid heeft als doel 55% minder CO₂ uit te stoten in 2030 en 95% in 2050. Het Nederlandse klimaatakkoord vraagt gemeenten ook hun verantwoordelijkheid te nemen. Gemeente Bergeijk heeft het doel om in het jaar 2030 energieneutraal te zijn. Om dit te behalen is het, naast energiebesparing ook nodig om grootschalig duurzame energie op te wekken. Hiervoor is in 2020 het beleid en toetsingskader voor grootschalige zonne- en windenergie vastgesteld. In het samenwerkingsverband van de RES MRE is in de regio gezocht naar gunstige gebieden om grootschalige energieprojecten te realiseren. Bergeijk Zuid-West ("De Pielis") is daarmee als voorkeursgebied aangewezen.
Betrokken partijen	Kempengemeenten, Provincie Noord-Brabant, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), Enexis/TenneT, Ministerie van KGG.
Resultaten 2024	Het voorkeursgebied was tot 2021 geopend voor het indienen van projectvoorstellen. De twee ingediende projectvoorstellen van samenwerkende initiatiefnemers hebben drie beoordelingsrondes met een onafhankelijk deskundigenpanel doorlopen. In elke beoordelingsronde bleek dat de projectvoorstellen nog onvoldoende scoorden op één of meer onderwerpen uit het toetsingskader. Na de derde beoordelingsronde is daarom in december 2023 besloten om de openstelling te beëindigen. Er is ook besloten om het proces te evalueren. Hiervoor werd een onafhankelijk extern onderzoeksbureau ingeschakeld. De uitkomsten van de evaluatie zijn per raadsinformatiebrief gedeeld. Beide initiatiefnemers hebben de projectvoorstellen ook bij de provincie ingediend. Daarmee hebben zij de provincie verzocht om gebruik te maken van haar provinciale bevoegd gezag. De provincie heeft het college om advies gevraagd over de ingediende projectvoorstellen. Het college heeft de opdracht gekregen om het beleid voor grootschalige opwek van zonne- en windenergie in Bergeijk te herzien en tot die tijd geen medewerking te verlenen aan de ontwikkeling van zonne- en windenergie op land. Er wordt een uitvoeringsplan opgesteld voor herzien van het beleid.
Uitvoering 2025-2026	In 2025 wordt gestart met het herzien van het beleid en het onderzoeken van de haalbaarheid van het doel energieneutraliteit in 2030. De provincie zal een besluit moeten nemen over het al dan niet gebruiken van haar bevoegd gezag inzake dit project. Als de provincie besluit een projectprocedure te volgen, ligt de regie voor dit project bij de provincie. Het is nog onduidelijk hoe het vervolproces er uit gaat zien.
Opbrengsten	Eén windturbine bespaart circa 3.800.000 CO ₂ kg/jr. Eén hectare zonnenveld bespaart circa 253.000 CO ₂ kg/jr.

5.2	Subsidie duurzame energie 2022-2025, onderdeel duurzame opwekking / besparing gasgebruik
Korte omschrijving en doel project	Woningeigenaren kunnen in Bergeijk subsidie krijgen voor het nemen van duurzame maatregelen. Deze subsidie komt bovenop de subsidie die zij kunnen krijgen van het Rijk (ISDE). De subsidieregeling duurzame maatregelen voor particuliere woningeigenaren is een financiële prikkel om inwoners te stimuleren hun woning klaar te maken voor aardgasvrij wonen. Het doel is 50 woningen p/j met besparingen op gas door gebruik warmtepomp, warmtepompboiler, zonneboiler en/of inductiekookplaat. Vanaf 2017 t/m 2023 moest deze subsidie voor uitvoering van de maatregel aangevraagd worden. Vanaf 1 januari 2024 kunnen woningeigenaren deze subsidie aanvragen na uitvoering van de isolerende maatregel.

Resultaten 2024

De subsidieregeling loopt vanaf 2016. In de onderstaande grafiek is het verloop van de uitgevoerde “energieopwekkende” maatregelen zichtbaar.

Vanaf 2022 is er een duidelijke stijging te zien in het installeren van warmtepompen door woningeigenaren. Waarschijnlijk veroorzaakt door een hoge gasprijs. Het niveau van 2022 blijft in 2023 gehandhaafd.

In 2023 zijn 170 aanvragen voor duurzame energieopwekkende en gas besparende maatregelen in het kader van de subsidieverordening duurzame energie voor particulieren gehonoreerd. Hiermee wordt voor ca. € 1.821.816 geïnvesteerd. Er is €150.785 aan subsidie verstrekt.

In de onderstaande tabel is zichtbaar hoe de stand met betrekking tot aanvragen in 2024 verloopt. Vanaf 1 januari 2024 vragen inwoners achteraf subsidie aan.

Resultaten Subsidie duurzame energie besparing voor particulieren 2023									
svz 1-9-2024		Aantal			Subsidiebedrag		Eigen investering		Multiplier (afgeronde maatregelen)
Maatregelen	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	afwijzing-ingetrokken-afgebroken	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	Multiplier (afgeronde maatregelen)	
Inductiekookplaat	6	24	1	€ 1.750	€ 5.645	€ 8.448	€ 42.831	8	
Warmtepomp	9	140	9	€ 9.000	€ 140.000	€ 77.866	€ 1.753.800	13	
Zonne/ warmtepomp	2	6	1	€ 1.925	€ 5.140	€ 8.789	€ 25.185	5	
Subtotaal	17	170	11	€ 12.675	€ 150.785	€ 95.103	€ 1.821.816		
Muurisolatie	6	55	4	€ 2.649	€ 24.255	€ 16.840	€ 193.932	8	
Dakisolatie	4	19	5	€ 2.275	€ 11.587	€ 50.480	€ 230.743	20	
Vloerisolatie	1	18	1	€ 312	€ 7.697	€ 1.781	€ 96.528	13	
HR ++ triple glas	6	76	7	€ 3.151	€ 33.827	€ 30.090	€ 421.111	12	
Subtotaal	17	168	17	€ 8.387	€ 77.366	€ 99.191	€ 942.314		

Op 1-9-2024 zijn er 87 ontvankelijke aanvragen voor “energieopwekkende” maatregelen gehonoreerd. Er is daarvoor een bedrag aan subsidie uitgekeerd van: €74.803. Het aantal aanvragen naar warmtepompen neemt af. Dit heeft mogelijk te maken met de stabiliserende energieprijzen. Ook de streep die door de verplichting om minimaal een hybride warmtepomp aan te schaffen bij vervanging van de CV ketel is gehaald, speelt mee in de keuze door inwoners.

De verwachting is om rond de €150.000 aan subsidieverstreking uit te komen.

Resultaten Subsidie duurzame energie besparing voor particulieren 2024			
svz 1-9-2024			
Maatregelen	gereedmelding afgerond	afwijzing-ingetrokken-afgebroken	Subsidiebedrag
Inductiekookplaat	15		€ 3.750
Warmtepomp	69	6	€ 69.000
Zonneboiler/warmtepomp	3		€ 2.053
Subtotaal	87	6	€ 74.803

Uitvoering 2025-2026	De subsidie wordt doorgezet in 2025 en 2026. Voor 2026 zal er een nieuwe verordening moeten worden vastgesteld. Deze zal in het najaar van 2025 worden aangeboden aan de raad.
Opbrengsten	De genomen maatregelen in 1 jaar leveren tussen de 150.000 en 190.000 kg per jaar besparing CO ₂ op.

6. Klimaatadaptatie

6.1	Uitvoering Klimaatadaptatiestrategie: Inwoners betrekken
Korte omschrijving en doel project	De klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda is in de Raad van september 2021 vastgesteld. Eén van de activiteiten in de uitvoeringsagenda is het bewustzijn bij inwoners en partners vergroten met betrekking tot klimaatadaptatie, hiervoor is binnen BERGEIJKENERGY budget gereserveerd. We willen dit doen met activiteiten met en voor inwoners met als doel het bevorderen van het bewustwordingsproces m.b.t. klimaatverandering en adaptatiemogelijkheden en met de inwoners hier direct iets aan doen.
Betrokken partijen	Ondernemers, Waterschap, inwoners, gemeente
Resultaten 2024	In 2022 zijn we gestart met het uitgeven van gratis regentonnen. In 2024 zijn de laatste 490 regentonnen in de kernen Luyksgestel en Bergeijk 't Hof uitgedeeld. Hiermee is het project afgerond en hebben we in totaal, verdeeld over alle kernen van Bergeijk, 830 inwoners blij gemaakt met een gratis ton. Winnaars van een regenton hebben allemaal de presentatie en uitleg de afkoppel-coach gevolgd. Zij gaf uitleg over het doel van deze actie, de regentonnen en het afkoppelen van de regenpijp. De inwoners die niet waren ingeloot ontvingen bericht en een bloemzaadkaartje per post, als bedankje voor de interesse in de regentonactie. In 2024 heeft Bergeijk zich aangesloten bij het project "Inwoners aan zet". Doel van dit project is het betrekken van inwoners bij klimaatadaptatie om het bewustzijn te vergroten en hen een handelingsperspectief te geven. Het project loopt t/m 1 juni 2026. Het project biedt de mogelijkheid om inwoners op weg helpen met hoe hun tuin is in te richten na het afkoppelen van het regenwater. Dit gebeurt o.a. met de inzet van tuincoaches. Vanaf de zomer 2024 kunnen inwoners gratis een advies van een tuincoaches van Stichting Velt krijgen.
Uitvoering 2025-2026	Het project "Inwoners aan Zet" loopt t/m 1 juni 2026. Binnen dit project blijft het voor inwoners mogelijk om gebruik te maken van een gratis tuincoach. We stellen als doel dat zo'n 100 inwoners hier gebruik van maken. Ook is het verzorgen van de workshop 'Een Levende Tuin maak je zelf' onderdeel van Inwoners aan zet. In 2025 zullen we een vervolg geven aan het winnende idee BEGREENprijs 2021 Adoptie Boomspiegels. Ook in 2025 kunnen inwoners een boomspiegel adopteren. Ook willen we inwoners blijven activeren om actief aan de slag te gaan met afkoppelen door onder andere de Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater voor alle woningen mogelijk te maken. Inwoners die nog niet het hemelwater hebben afgekoppeld van het rioolwatersysteem en dat open eigen terrein laten infiltreren krijgen een subsidie om dit mogelijk te maken. Hiervoor zal de raad ter goedkeuring een verordening worden voorgelegd. Daarnaast zetten we verder in op het onder de aandacht brengen van klimaatadaptatie bij inwoners door onze deelname aan operatie Steenbreek en acties die hieruit kunnen volgen. Voor de financiering van klimaatadaptatieve acties kunnen we gebruikmaken van subsidie van het Waterschap de Dommel.
Opbrengsten	Het bewustzijn bij inwoners met betrekking tot klimaatadaptatie wordt vergroot. Door het afkoppelen van 830 regenpijpen stroomt er 16 miljoen liter water per jaar niet meer via het riool naar de rioolzuivering in Eindhoven maar wordt het opgenomen in de Bergeijkse bodem.

7. Bijlage 2: Uitgebreide informatie ontwikkelingen op landelijk, provinciaal en regionaal niveau

Figuur 1 in de inleiding geeft een schematisch overzicht van de van de verschillende beleidsstukken en ontwikkelingen van het afgelopen jaar die belangrijk zijn of gevolgen hebben voor de gemeente Bergeijk. Bovendien worden verschillende samenwerkingsverbanden weergegeven. In deze bijlage worden deze stukken en ontwikkelingen verder toegelicht op landelijk, provinciaal en regionaal niveau.

Landelijk	
Klimaatakkoord van Parijs	In 2016 heeft de Europese Unie het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend. Doel van het akkoord is om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius. Om dit te halen hebben de EU-lidstaten hebben met elkaar afgesproken om 55% minder CO ₂ uit te stoten in 2030. In 2050 worden er netto geen broeikasgassen meer uitgestoten. Hiervoor moeten er minder fossiele brandstoffen worden gebruikt, hernieuwbare energie worden ingezet waar dat kan, en moeten worden bespaard op het energieverbruik.
Klimaatwet	De klimaatdoelstellingen van de Nederlandse regering zijn vastgelegd in de Klimaatwet. Het biedt ook verschillende beleidsinstrumenten waarmee de klimaatdoelstellingen behaald moeten worden. Om de CO ₂ -uitstoot terug te dringen tot een niveau dat in 2050 95% lager ligt dan in 1990, worden het Klimaatplan, de Voortgangsrapportage en de Klimaatnota als instrumenten gebruikt. Het eerste Klimaatplan geldt van 2021 tot 2030 en wordt elke 5 jaar opnieuw vastgesteld. De Voortgangsrapportage geeft elke twee jaar de voortgang van de uitvoering weer. In de jaarlijkse Klimaatnota wordt verantwoording over het klimaatbeleid afgelegd en de voortgang beschreven.
Klimaatplan	Het Klimaatplan bevat de hoofdlijnen van het klimaatbeleid voor de komende 10 jaar en beschrijft relevante ontwikkelingen. Daarmee bevat het Klimaatplan het nationale beleid, de context waarin dat beleid wordt ontwikkeld en de gevolgen van dat beleid. De inhoud van dit Klimaatplan wordt voor een belangrijk deel bepaald door de hoofdlijnen van het Klimaatakkoord, dat in juni 2019 tot stand is gekomen met betrokkenheid van meer dan 100 maatschappelijke (publieke en private) partijen. De voortgang van het klimaatbeleid uit het Klimaatplan, wordt gerapporteerd in de jaarlijkse Klimaatnota. Het Klimaatplan wordt in 2024 geactualiseerd. Daarvoor heeft het voormalige kabinet eind 2023 de contouren voor een rechtvaardig klimaatplan aan het toekomstige kabinet meegegeven. 26-04-2023: Extra pakket maatregelen dicht gat tot klimaatdoel 2030
Nederlandse Klimaatakkoord	In het Klimaatakkoord hebben overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties afspraken gemaakt over welke maatregelen ze de komende 10 jaar gaan nemen. Elke sector stelt zijn eigen doelen en neemt zelf maatregelen om samen de CO ₂ -uitstoot te verminderen. Doel van het akkoord is de CO ₂ -uitstoot in 2030 met 49% verminderen vergeleken met 1990. In 2050 moet de uitstoot van broeikasgassen met 95% afgenomen zijn.
Klimaatnota oktober 2023	De Klimaatnota uit 2023 laat zien dat het klimaatdoel van 55% emissiereductie in 2030 voor de eerste keer in zicht komt, mits de uitwerking en uitvoering van het klimaatbeleid voortvarend doorgang vinden. In de sectoren elektriciteit, industrie, gebouwde omgeving, mobiliteit en landbouw worden de volgende ontwikkelingen gezien: - Elektriciteit: De overgang naar hernieuwbare energiebronnen wordt versneld. - Industrie: De CO₂-uitstoot door de industrie moet verder verminderd worden om de klimaatdoelen te halen.

	- Gebouwde omgeving: De daling in het energieverbruik in de gebouwde omgeving moet worden doorgezet met verdere isolatie, efficiëntere installaties en gedragsverandering. - Landbouw: De CO₂-uitstoot door de landbouwsector moet verder verminderd worden om de klimaatdoelen te halen. - Mobiliteit: Duurzame mobiliteit wordt gestimuleerd.
Gebouwde omgeving	
Programma Versnelling Verduurzaming Gebouwde Omgeving (PVGO)	Binnen de sector Gebouwde Omgeving is in juni 2022 het PVGO opgesteld. In dit programma is het belangrijkste doel energie te besparen. Uit de voortgangsrapportage van dit programma (juli 2023) blijkt dat er minder woningen zijn met labels DEFG (130.000) en er meer duurzame verwarming toegepast wordt. Er zijn veel vormen van financiële ondersteuning voor gemeenten opgezet en deze worden verder uitgebreid.
Nationaal Isolatie Programma (NIP)	Het NIP (april 2022) heeft als doel om zowel huur- als koopwoningen te isoleren. Het NIP kent een aantal actielijnen. Eén daarvan is specifiek gericht op koopwoningen in samenwerking met gemeenten. Hiervoor is een regeling ingericht. Gemeenten kunnen middelen aanvragen voor hun lokale isolatieaanpak die aansluiten bij de transitievisies warmte en bewonersinitiatieven en zich zoveel als mogelijk richten op het verbeteren van woningen met de slechtste labels.
Extra middelen voor energiearmoede	Het Rijk heeft t/m 2025 extra middelen ter beschikking gesteld voor koop- en huurwoningen van huishoudens met energiearmoede en woningen met lage energetische kwaliteit. De middelen kunnen ingezet worden voor energiebesparende maatregelen. Bewoners kunnen aan de slag om hun energierekening te verlagen. Deze middelen bestaan naast de financiële energietoeslag waar inwoners met energiearmoede aanspraak op kunnen maken.
Energiesysteem en elektriciteit	
Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN)	Het Rijk maakt in samenwerking met de lokale overheden plannen om het energiesysteem toekomstbestendig in te richten. Uit deze plannen vloeien acties op landelijk en regionaal niveau, om het elektriciteitsnet robuust in te richten. In het LAN werken netbeheerders, overheden en marktpartijen samen voor een toekomstbestendig elektriciteitsnet. Dat doen ze met de volgende actielijnen op beleid en uitvoering: 1. Sneller bouwen aan het elektriciteitsnet 2. Beter benutten van het elektriciteitsnet 3. Slimmer inzicht Het LAN ondersteunt bijvoorbeeld de (laagspannings-)buurtaanpak van Enexis, het opzetten van energiehubs
Nationaal Plan Energiesysteem (NPE)	Het Nationaal Plan Energiesysteem beschrijft een visie en plan om richting te geven aan het toekomstig energiesysteem in 2050. Het plan is opgesteld door de overheid, samen met netbeheerders, bedrijven en andere organisaties en stakeholders. Het plan wordt elke vijf jaar bijgesteld. De belangrijkste keuzes die het kabinet maakt voor de richting naar een toekomstbestendig energiesysteem zijn bijvoorbeeld maximale inzet op het aanbod van duurzame energie en energiebesparing. Ook worden er ontwikkelrichtingen gegeven naar een fossielvrij energiesysteem in 2050.
Algemene regelingen	
Tijdelijke regeling capaciteit de centrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	De CDOKE-middelen kunnen door gemeenten worden aangevraagd voor personele inzet gericht op klimaatmitigatie t/m 2027

Deltaprogramma 2024	In 2014 zijn landelijke klimaatadaptatie doelen gesteld in de Bestuurs-overeenkomst Deltaprogramma, welke gelden voor alle Nederlandse overheden. Het doel is om heel Nederland volgens het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) klimaatbestendig in te richten voor 2050. Om dat te bereiken, moet ruimtelijke adaptatie in het beheer, het onderhoud en de inrichting van de leefomgeving geborgd worden. Dat doen de overheid en private partijen via wetten, visies, plannen en standaarden. Het Deltaprogramma geeft aan dat we Nederland moeten beschermen tegen hoogwater en overstromingen, zorgen voor voldoende zoetwater en bijdragen aan een klimaatbestendige en water-robuuste inrichting van ons land.
Provinciaal	
Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (PMIEK)	De provincie heeft samen met gemeentes en de netbeheerder het PMIEK opgesteld waarin prioritering wordt gegeven aan bepaalde infrastructuurprojecten om het elektriciteitsnet te versterken. Zo wordt het hoogspanningsstation in Eindhoven uitgebreid, waar de hele regio profijt van zal hebben.
Subregionaal	
Kempengemeenten	De gemeente Bergeijk vormt samen met de gemeentes Bladel, Eersel, Reusel – de Mierden en Oirschot de Kempengemeenten. We werken op verschillende vlakken intensief samen. Er is een gezamenlijk beleid voor grootschalige opwek van duurzame energie opgesteld en er worden verschillende projecten gezamenlijk opgepakt.
Klimaatvisie de Kempen	In 2009 hebben de Kempengemeenten de gezamenlijke ambitie vastgesteld om energieneutraal te worden in 2025. Inmiddels hebben de Kempengemeenten het doel van energieneutraliteit nog steeds, maar het specifieke jaartal wordt niet langer benoemd. De gemeente Bergeijk heeft de ambitie om energieneutraal te zijn het jaar 2030. De komende jaren zetten we als gemeente vol in op de besparing van energie, oplossingen voor het warmte-vraagstuk en de begeleiding van het proces tot realisatie van (grootschalige) duurzame energieopwekking binnen onze gemeente.
Klimaatportaal	Vanaf 2013 werken de gemeenten Bergeijk, Bladel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nuenen, Reusel-De Mierden, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre en waterschap De Dommel, drinkwaterbedrijf Brabant Water samen op het gebied van stedelijk waterbeheer in de zogenaamde werkeenheid Waterportaal ZOB. De focus van Waterportaal ZOB is verbreed naar klimaatadaptatie en het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Onderwerpen als wateroverlast, droogte en hittestress staan op de agenda. Het Waterportaal ZOB heet nu Klimaatportaal ZOB. Het Klimaatportaal ZOB werkt samen op het gebied van alle klimaatadaptatieve projecten. Inbreng en actieve deelname vanuit andere delen dan de "watermensen" van de betrokken gemeenten is cruciaal. Het Klimaatportaal ZOB werkt samen op het gebied van communicatie klimaatadaptatie, klimaatbestendige bedrijventerreinen en de aanvraag van IMPULSgelden ter ondersteuning van klimaatadaptatieve projecten. Ook Waterschap de Dommel stelt subsidie beschikbaar aan de regio voor de uitvoering van klimaatadaptatieve projecten.